ABC Certified THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت
حيدرآباد
Regd: NO-2430-B
68 YEAR 1958 - 2026
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
سال (94) جمع 03 جولاءِ 2026ع 17 محرم الحرام 1448هه صفحا 06 - ملهه 30 ويهه شمارو (317)
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com
Friday 3rd July 2026

پيپلز پارٽي پاران 5 جولاءِ تي جمهوريت تي رات‌هو هڻڻ خلاف ڪارو ڏينهن ملهائڻ جو اعلان

سڄي سنڌ جي سمورن ضلعي هيڊڪوارٽرن ۾ ڪاري ڏينهن طور ريليون ڪڍيون وينديون

ملڪي مسئلن جو حل جمهوريت جي تسلسل، پارليامينٽ ۽ آئين جي بالادستي ۾ آهي: نثار کهڙو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پاڪستان پيپلز پارٽي سنڌ پاران 5 جولاءِ تي جمهوريت تي رات‌هو هڻڻ خلاف سڄي سنڌ ۾ ڪارو بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 2

سنڌ صوبي ۾ امن امان جي قيام تي ڪو به سمجهوتو نه ڪيو ويندو: ضياءَ لنجار

ڪراچي مان چوري ٿيل گاڏيون بين صوبن ۾ وڪڻندڙ گينگ جي گرفتاري ساراهه جوڳو عمل آهي

گاڏين جي اسمگلنگ ۽ وڪري ۾ ملوث هر ڪردار کي انصاف جي ڪٽهڙي ۾ آندو ويندو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي گهرو وزير ضياءُ الحسن لنجار بين الصوبائي ڪار لفٽرن جي خطرناڪ "مافي گينگ" خلاف بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 2

سنڌ حڪومت اسپورٽس صحافين جا مسئلا حل ڪرڻ کي ترجيح ڏئي ٿي: محمد بخش مهر

رانديگرن جي محنت ۽ ڪاميابين کي دنيا آڏو آڻڻ جو اصل سهرو اسپورٽس صحافين ڏانهن وڃي ٿو

ورلڊ اسپورٽس جرنلزم ڊي جي موقعي تي اسپورٽس صحافين کي مبارڪباد پيش ڪريون ٿا

ڪراچي (بيورو رپورٽ) رانديون ۽ نوجوانن جي معاملن واري صوبائي وزير سردار محمد بخش خان مهر رانديون جي صحافت جي عالمي ڏينهن (ورلڊ اسپورٽس جرنلزم ڊي) جي موقعي تي سڄي ملڪ جي اسپورٽس بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 2

آزاد جمون ڪشمير جي عوام تائين پ پ جو منشور پهچايو وڃي: بلاول ڀٽو

پ پ چيئرمين سان آزاد جمون ڪشمير جي پ پ جي صدر چوڌري ياسين ۽ جنرل سيڪريٽري فيصل ممتاز راٺوڙ ملاقات ڪئي

آزاد جمون ڪشمير جو عوام منهنجي دل جي ويجهو آهي، مان آزاد جمون ڪشمير جي چونڊ مهم جي سلسلي ۾ هر ضلعي ۾ ويندس

ڪشميري عوام جي مسئلن جي حل لاءِ پ پ ساڻن گڏ بيٺي آهي، چونڊ مهم جي سلسلي ۾ عوام سان رابطن جي عمل کي تيز ڪيو وڃي

اسلام آباد (اي پي پي) پ پ جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري هدايت ڪئي آهي ته آزاد جمون ڪشمير جي عوام تائين پ پ جو منشور پهچايو وڃي. پ پ ميڊيا سيل مان جاري بيان موجب پ پ جي بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 2

وزيراعظم محمد شهباز شريف 3 کان 5 جولاءِ تائين ايران ۽ ترڪيه جو سرڪاري دورو ڪندو

اسلام آباد (اي پي پي) وزيراعظم محمد شهباز شريف 3 کان 5 جولاءِ تائين ايران ۽ ترڪيه جو سرڪاري دورو ڪندو پرڏيهي بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 2

مري ايڪسپريس وي کي مظفر آباد تائين وڌائڻ جو فيصلو

مواصلات واري وفاقي وزير عبدالعليم خان جي صدارت هيٺ اجلاس ٿيو

مري ايڪسپريس وي کي مظفر آباد تائين 70 ڪلوميٽرن تائين وڌايو ويندو

اسلام آباد (اي پي پي) مواصلات واري وفاقي وزير عبدالعليم خان جي صدارت هيٺ نيشنل هاءِ وي اٿارٽي (اين ايڇ اي) ۾ بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 2

پاڪستان ۽ سعودي عرب وچ ۾ سيڪيورٽي سهڪار وڌائڻ واري معاهدي تي صحيحون

سعودي گهرو وزير عبدالعزيز بن سعود بن نائف ۽ پاڪستاني هم منصب محسن نقوي رياض ۾ يادداشت تي صحيحون ڪيون

پاڪستان جي گهرو وزير پنهنجي دوري دوران رياض ۾ قائم "متحد سيڪيورٽي آپريشنز سينٽر 911" جو پڻ دورو ڪيو

رياض (مانيٽرنگ ڊيسڪ) پاڪستان ۽ سعودي عرب وچ ۾ سيڪيورٽي جي شعبي ۾ سهڪار وڌائڻ لاءِ مفاهمت جي يادداشت تي صحيحون ڪيون ويون آهن. سعودي عرب جي گهرو وزير عبدالعزيز بن بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 2

لاهور: وفاقي وزير حنيف عباسي اجلاس جي صدارت ڪري رهيو آهي

سنڌ جي گهرو وزير پير جو ڳوٺ ۾ غيرت جي نالي تي عورت جي قتل جو نوٽيس وٺندي رپورٽ طلب

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي گهرو وزير ضياءُ الحسن لنجار پير جو ڳوٺ، ضلعي خيرپور ۾ مبينا طور غيرت جي نالي تي عورت جي قتل واري واقعي جو سخت نوٽيس وٺندي ايس ايس پي خيرپور کان فوري رپورٽ طلب ڪري ورتي آهي. پنهنجي بيان ۾ گهرو وزير هدايت ڪئي ته بقايا نمبر 39 ڏسو صفحو 2

ايف بي آر ۾ ڪرپٽ عنصرن جي ڪا جاءِ ناهي، ٽيڪس ڏيندڙن کي سهولتون ڏيڻ پهرين ترجيح آهي: وزيراعظم

مالي سال 26 — 2025ع ۾ اٽڪل 600 ارب رپين جي ٽيڪس ريفنڊز جي وقت سر ادائيگي سان ڪاروباري برادري کي سهولت ۽ روانگي واپار جي فروغ ۾ مدد ملي

گڏريل ادائي سال کان جاري سڌارن، ڊيجيٽائيزيشن ۽ ٽيم ورڪ جي ڪري ايف بي آر رڪارڊ ٽيڪس گڏ ڪرڻ ۾ ڪامياب ٿي، ايف بي آر ۾ سڌارن جي رفتار ۾ تيزي آندي پئي وڃي

جن آفيسرن ملڪ جي ڏورانهن علائقن ۾ پنهنجي جانين جي پرواهه ڪرڻ کانسواءِ ٽيڪس ۽ ڪسٽم ڊيوٽي جي لاڳو ۾ پنهنجو ڪردار ادا ڪيو، انهن جون ڪوششون ساراهه جوڳيون آهن

ايف بي آر جو نئون آپريٽنگ ماڊل هڪ ڊيجيٽل ۽ گهٽ کان گهٽ انساني مداخلت تي ٻڌل فيس ليس ٽيڪس نظام تي ٻڌل هوندو، هدف حاصل ڪرڻ تي ايف بي آر آفيسرن جي ڪارڪردگي بهترين آهي

ڪراچي لارج ٽيڪس پيئر يونٽ جون 2026ع دوران 528 ارب رپين جو روينيو گڏ ڪيو، لاهور لارج ٽيڪس پيئر يونٽ جون 2026ع دوران 261 ارب رپيا گڏ ڪيا: وزيراعظم کي بريفنگ

وزيراعظم محمد شهباز شريف فيلڊ مارشل سيد عاصم منير ۽ قانون لاڳو ڪندڙ ادارن کي اسمگلنگ جي روڪٿام ۽ آفيسرن کي سيڪيورٽي فراهم ڪرڻ تي خراج تحسين پيش ڪيو

اسلام آباد (اي پي پي) وزيراعظم محمد شهباز شريف مالي سال 26 — 2025ع جي لاءِ تاريخي روينيو هدف حاصل ڪرڻ کي سنگ ميل قرار ڏيندي چيو آهي ته ٽيڪس نيٽ ۾ توسيع، شفافيت ۽ ٽيڪس ڏيندڙن کي سهولتن جي فراهمي ايف بي آر سڌارن جون اولين ترجيحون آهن. گڏريل ادائي سال کان جاري سڌارن، ڊيجيٽائيزيشن ۽ ٽيم ورڪ جي ڪري ايف بي آر رڪارڊ ٽيڪس بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 2

سنڌ ۾ روزگار جي فراهمي واري منصوبي "آءِ ورڪ فار سنڌ" کي سرڪاري حيثيت ڏيڻ جو فيصلو

سينئر وزير اجلاس ۾ شرجيل انعام ميمڻ جي صدارت هيٺ ٿيل هڪ اهم اجلاس ۾ اهڙو فيصلو ڪيو ويو

اجلاس ۾ منصوبي کي وڌيڪ اثرائتو، مربوط ۽ جديد انداز ۾ هلائڻ لاءِ جامع حڪمت عملي تي اتفاق

اخبارن ۽ ميڊيا هائوسز بابت سمورا جائز معاملا قانون ۽ ضابطن موجب وقت سر اڪلايا وڃن: صوبائي وزير

ڪراچي (رپورٽ : راهب ڳاهو) سنڌ حڪومت روزگار جي فراهمي واري پائلٽ منصوبي "آءِ ورڪ فار سنڌ" کي باضابطا طور تي سرڪاري پروگرام جي حيثيت ڏيڻ جو فيصلو ڪري ورتو آهي. اهڙو فيصلو سنڌ جي سينئر وزير ۽ اطلاعات، ٽرانسپورٽ ۽ ماس ٽرانزٽ واري صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ جي صدارت هيٺ ٿيل هڪ اهم اجلاس ۾ ڪيو ويو جنهن ۾ اطلاعات بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 2

شهيد بينظير ڀٽو جي ويجهي ساٿي ناهيد عباسي جي رهائشگاهه سيل

سي ڊي اي ناهيد عباسي کي گهر فوري طور خالي ڪرڻ جا حڪم جاري ڪيا

اسلام آباد (مانيٽرنگ ڊيسڪ) وفاقي راڄڌاني اسلام آباد ۾ شهيد محترمه بينظير ڀٽو جي ويجهي ساٿي ۽ اڳوڻي سينيٽر ڊاڪٽر صفدر عباسي جي گهرواري ناهيد عباسي جي رهائشگاهه کي ڪيپيٽل بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وزير اعظم شهباز شريف سان ايف بي آر جا عملدار ملاقات ڪندي

ڪپرو ۾ پراڻيل عورت جي موت واري واقعي جي شفاف جاچ ڪرائي وڃي: حليم عادل شيخ

مقتوله ڦيمي ڀيل جي وارثن جي مسلسل احتجاج باوجود پوليس جي خاموشي ڳڻتي جوڳي آهي

واقعي ۾ ملوث باثر ماڻهن خلاف بنا دير ڪيس داخل ڪري قانون موجب ڪارروائي ڪئي وڃي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پاڪستان تحريڪ انصاف (پي ٽي آءِ) سنڌ جي صدر حليم عادل شيخ چيو آهي ته سانگهڙ ضلعي جي بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ صحافين جي تحفظ بابت ڪميٽي پاران صحافين خلاف داخل ڪوڙا ڪيس ختم ڪرڻ جو مطالبو

ڪراچي ۾ سنڌ ڪميشن فار دي پروٽيڪشن آف جرنلسٽس جي ايگزيڪيوٽو ڪميٽي جو اجلاس منعقد ٿيو

اجلاس ۾ اجلاس ۾ سيڪريٽري هيومن رائٽس خالد چاچڙ، اي پي اين ايس اڳواڻ قاضي اسد عابد ۽ ٻين شرڪت ڪئي

ٺٽي جي صحافين پيرل ملاح ۽ عبدالله چانڊيو تي پوليس تشدد ۽ ڪوڙا ڪيس داخل ڪرڻ جي مذمت

ڪميشن پاران ڪيس جي شفاف جاچ لاءِ گهرو سيڪريٽري کي خط لکڻ جو فيصلو ڪيو ويو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ ڪميشن فار دي پروٽيڪشن آف جرنلسٽس جي ايگزيڪيوٽو ڪميٽي جو اجلاس اڄ سنڌ آرڪائيوز ۾ چيئرمين اعجاز احمد ميمڻ جي صدارت هيٺ منعقد ٿيو. اجلاس ۾ بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: سنڌ ڪميشن فار پروٽيڪشن آف جرنلسٽس جي اجلاس جو ڏيک ٻئي طرف ميمبرن جو گروپ فوٽو

هارين کان سستي ڪڻڪ خريد ڪري اٽو مهانگو وڪرو ڪرڻ ناانصافي آهي: ڪاشف سعيد شيخ

صوبي ۾ 48 لک ميٽرڪ ٽن پيداوار باوجود ڪڻڪ جي کوٽ پيدا ٿي آهي

سنڌ حڪومت ڪڻڪ ذخيرو ڪندڙ ۽ منافعي خورن کي پڪڙ ۾ آڻي سخت ڪارروائي ڪري

ڪراچي (بيورو رپورٽ) امير جماعت اسلامي سنڌ ڪاشف سعيد شيخ سنڌ ۾ ڪڻڪ جي هئراڙو ڪوٽ ڪري اٽو مهانگو ڪرڻ تي بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 2

آپڪا پرائمري ايجوڪيشن حيدرآباد جي گڏجاڻي، پروموشن جي معاملن تي غور

پرائمري اسڪول ايجوڪيشن ضلعي حيدرآباد جي گڏجاڻي ڊائريڪٽوريٽ ۾ ٿي گذري

سالن کان رُڪيل پروموشن جي مرحلي کي اڳتي وڌائڻ لاءِ گڏيل ڪوشش تي اتفاق

حيدرآباد (اسٽاف رپورٽر) آل پاڪستان ڪلارڪ ايسوسي ايشن اسڪول ايجوڪيشن ضلعي حيدرآباد جي گڏجاڻي بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 2

خيرپور جي صوبائي تڪ پي ايس 30 تي ضمني چونڊ 16 آگسٽ تي ٿيندي

سيٽ سنڌ اسيمبلي جي ميمبر نعيم احمد کرل جي وفات سبب خالي ٿي هئي

چونڊ اميدوار 8 کان 10 جولاءِ تائين پنهنجا نامزدگي ڪاغذ جمع ڪرائي سگهندا، شيڊول جاري

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پي ايس-30 خيرپور پنج جي ضمني چونڊ جو شيڊول جاري اليڪشن ڪميشن آف پاڪستان پي ايس- بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: سينيٽ چيئرمين ۽ گورنر ڪي پي ڪي ايران روانگي لاءِ تيار آهن

حيدرآباد سول اسپتال ۾ انٽرشپ تي ايندڙ شاگردن کان رقم اوڳاڙڻ خلاف سپاف جو احتجاج

فيصلو شاگردن تي اضافي مالي بار سميت تعليمي ۽ پيشور مستقبل لاءِ نقصانڪار آهي: اڳواڻ

سپاف ۽ شاگرد دوست ڌرين ناانصافي خلاف هر جمهوري ۽ قانوني محاذ تي احتجاج ڪندين: عبدالغفار ڪاتيار

حيدرآباد (اسٽاف رپورٽر) سپاف سول اسپتال يونٽ جي اڳواڻن عبدالغفار ڪاتيار ۽ ٻين سول اسپتال حيدرآباد انتظاميا طرفان انٽرشپ تي ايندڙ شاگردن کان 10 هزار رپين جو چالان وصول ڪرڻ واري فيصلي خلاف بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 2

جامشورو ويجهو سپر هاءِ وي پنڌڙ فقيرياڻي مٿان تيز رفتار ٽرالر چڙهي ويو

جامشورو (د ر) سپر هاءِ وي ٽول پلازا وٽ روڊ تي پنڌڙ فقيرياڻي مٿان تيز رفتار ٽرالر چڙهي ويو حادثي ۾ گلشن شهباز جامشورو جي رهواسڻ نوجوان بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 2

سکر سيپڪو پاران بجلي چوري خلاف ڪريڪ ڊائون، 150 کان وڌيڪ ڪنڊا ڪاٽا

عملي پوليس ۽ رينجرز سان گڏجي ايوب گيٽ، ايڪسائيز روڊ ۽ ٻين هنڌن تي ڇاپا هنيا

جيڪو به شخص بجلي چوري ۾ ملوث ملي ان خلاف سخت ڪارروائي ڪئي ويندي: ايس اي

سکر (بيورو رپورٽ) سکر اليڪٽرڪ پاور سپلاءِ ڪمپني (سيپڪو) پاران بجلي چوري خلاف ڀرپور ڪريڪ ڊائون شروع ڪيو ويو آهي. گڏريل ڏينهن سيپڪو چيف اعجاز احمد چنا جي خاص هدايتن تي سيپڪو بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 2

لاڙڪاڻي ۾ نشي جي عادي اڻڄاتل پيرسن جو لاش هٿ آيو، ايڌي سينٽر حوالي

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي شهر جي مارڪيٽ ٿاڻي جي ريشم گلي واري علائقي مان 55 ورهين جي اڻڄاتل پيرسن نشي جي عادي همراهه جو لاش ڏسي بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 2

چونڊڪو ۾ برسات متاثرن جو قسطن جي ادائيگي ۾ ڪٽوتي خلاف احتجاج

متاثرن گل حسن پنهور، محمد خان شر، علي حسن شيخ ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاج ڪيو

برسات متاثرن کي بنا ڪنهن رنڊڪ جي امدادي قسطون فراهم ڪيون وڃن: متاثر

چونڊڪو (ن ع) تعلقي ٺاري جي چونڊڪو شهر ۾ سنڌ بئنڪ برانچ ٻاهران گل حسن پنهور، محمد خان شر، علي حسن شيخ، رضوان ملاح، جاويد شنباڻي ۽ ٻين ڪيترن ئي برسات متاثرن احتجاج ڪندي چيو بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 2

سعودي عرب جي دفاع واري وزير سان مالديپ جي هم منصب جي ملاقات، ٻنهي ملڪن وچ ۾ تعاون کي مضبوط بڻائڻ تي خيالن جي ڏي وٺ

رياض (اي پي پي) سعودي عرب جي دفاع واري وزير شهزادو خالد بن سلمان سان سنڌس مالديپ جي هم منصب حسن رشيد جده ۾ ملاقات ڪئي جنهن ۾ ٻنهي بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 2

سيٺارجا ۾ جي يو آءِ پاران صحابہ ڪرامؓ جي شان ۾ گستاخي خلاف احتجاج

ڪارڪنن امير حافظ ثناء الله جوڻيجو، مقصود جاگيراڻي ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاج ڪيو

مذهبي احساسن کي مجروح ڪندڙ عنصرن خلاف فوري ۽ شفاف ڪارروائي ڪئي وڃي

سيٺارجا(ن ع) جمعيت علماءِ اسلام (جي يو آءِ) سيٺارجا پاران اڳواڻي ۾ صحابہ ڪرامؓ جي شان ۾ مبينا گستاخي ڪندڙن جي گرفتاري ۽ سخت قانوني ڪارروائي جي مطالبي لاءِ ڪناره هوٽل کان سيٺارجا ٿاڻي بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 2

مهراڻ يونيورسٽي جي استاد آمريڪا جي يونيورسٽي مان پي ايڇ ڊي فيلوشپ مڪمل ڪري ورتي

جامشورو (د ر) مهراڻ يونيورسٽي جي ڪيميڪل انجنيئرنگ شعبي سان لاڳاپيل استاد ڊاڪٽر عمران نذير آمريڪا جي يونيورسٽي آف الينوائي اربانا-شيمپين مان بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 2

حيدرآباد: حيسڪو چيف سائيٽ ۾ تقريب کي خطاب ڪري رهيو آهي

ڪراچي ۾ واٽر ٽينڪر جي ٽڪر ۾ نوجوان زخمي، ڊرائيور فرار

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪريم آباد پل تي تيز رفتار واٽر ٽينڪر موٽر سائيڪل سوار کي ٽڪر هڻي زخمي ڪري ڇڏيو ڊرائيور فرار. ڪراچي جي علائقي ڪريم آباد پل بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 2

خيرپور ويجهو سليو واهه کي گهارو، ڪيترائي علائقا پاڻي هيٺ

ڳوٺ رانجهو خان ڪبول پرسان پهريل گهاري جي اطلاع باوجود عملدار نه پهتا

مختلف ڳوٺن جي ماڻهن پنهنجي مدد پاڻ تحت واهه کي لڳل گهارو بند ڪيو

خيرپور(د) خيرپور: سليو واهه کي گهارو، ڪيترائي علائقا پاڻي هيٺ، ڳوٺاڻن پنهنجي مدد پاڻ تحت بند ٻڌي وڌيڪ نقصان روڪي ڇڏيو.خيرپور جي اي سيڪشن ٿاڻي جي حد ۾ ڳوٺ رانجهو خان بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 2

محرابپور جي صحافي قاضي امتياز عالم جو پٽ لاڏاڻو ڪري ويو

محرابپور (ٽ-ر) روزاني تعمير سنڌ جي ايڊيٽر قاضي امتياز عالم جو پٽ پيپلزپارٽي محرابپور جي نائب صدر قاضي بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 2

سنڌ يونيورسٽي جي فنانس ڪميٽي پاران 9.45 ارب رپين جي سرپلس بجيٽ منظور

وي سي ڊاڪٽر فتح محمد مري جي صدارت هيٺ اجلاس ۾ بجيٽ جي منظوري ڏني وئي

مجموعي خرچن جو ڪاٿو 9.394 ارب رپيا لڳايو ويو، بجيٽ سنڊيڪيٽ ۾ منظوري لاءِ پيش ڪئي ويندي

جامشورو (د ر) سنڌ يونيورسٽي جامشورو جي فنانس اينڊ پلاننگ ڪميٽي جو هڪ اهم اجلاس وائيس چانسيلر پروفيسر ڊاڪٽر فتح محمد مري جي صدارت هيٺ منعقد ٿيو جنهن ۾ مالي سال 2026-27ع لاءِ بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: سينيٽ چيئرمين پورچوگال جي سفير کي تحفو ڏئي رهيو آهي

سيوهڻ ۾ پيرسن پورهيت تي نافرمان پٽ ۽ پاءُ جو مبينا تشدد، گهر مان بيدخل

پورهيت پيرسن علي نواز اوٺو تي پٽ فهيم، سالي محمود اوٺو ۽ پاءُ غلام رسول مبينا تشدد ڪيو

مرڻل تي بيرا گيري ڪندڙ پورهيت گهر نيڪالي ملڻ سبب دربدر، انصاف ۽ تحفظ جي گهر

سيوهڻ (ن ع) سيوهڻ جي صدر پاڙي جو رهواسي پورهيت پيرسن علي نواز اوٺو پنهنجي نافرمان پٽ، سالي ۽ پاءُ پاران مبينا تشدد ڪري گهران ڪڍي ڇڏڻ خلاف ڪالهه نيشنل پريس ڪلب پهچي بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 2

ميهڙ: سٽي ڪائونسلر عبدالستار چنه جي پاءُ جي لاڏاڻي تي جنازي نماز ادا، شهري جي شرڪت

ميهڙ (ن ع) شهري اتحاد ميهڙ جي صدر سٽي ڪائونسلر عبدالستار چنه جي پياري وڏي پاءُ ۽ آزاد پريس ڪلب ميهڙ جي نوجوان صحافي مير سهيل اقبال احمد چنه جي چاچي جي لاڏاڻي تي سندس جنازي جي نماز پريس ڪلب جي گرائونڊ تي ادا ڪئي وئي جنازي جي نماز حسيني جماعت جي اڳواڻ حافظ گدا حسين حسيني پڙهائي جڏهن ته جنازي بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 2

ٽالهي بولا خان ۾ ڏاڏا پاريرهم جو ميلو وڏي جوش جذبي ملهايو ويو ستسنگ

الواٽي پريوار پاران ملهايل ميلي ۾ سوين ماڻهن جي شرڪت، ٻچڻ ٻچڻ ڳائي چار چنڊ لڳائي ڇڏيا

پاڪستان ۾ اسان پنهنجا مذهبي تهوار ۽ ميلا آزادي سان ملهائي سگهون ٿا: پڳت بسو مل

ٽالهي بولا خان (ن ع) هر سال جيان هن سال به ڏاڏا پاريرهم آستانا ٽالهي بولا خان ۾ الواٽي پريوار پاران ڏاڏا پاريرهم جو ميلو وڏي جوش جذبي ۽ عقيدي سان ملهايو ويو ميلي ۾ پڳت بسو مل پوجو مل ساماڻي هريش بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 2

ڪير به پاڪستان جو پاڻي نٿو روڪي سگهي: ڊاڪٽر مصدق ملڪ

اسلام آباد (اي پي پي) موسمياتي تبديلي ۽ ماحولياتي هم آهنگي بابت وفاقي وزير ڊاڪٽر مصدق ملڪ سرحد پار آبي وسيلن بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 2

اختلافِ راءِ کي باهمي احترام، دليل ۽ ڳالهين جي دائري ۾ رهڻ گهرجي: فضل الرحمان

ڪامياب تحريڪون اصولن، حڪمت عملي ۽ واضح پاليسي جي بنياد تي اڳتي وڌنديون آهن

اسلام امن، رواداري ۽ باهمي هم آهنگي جو دين آهي، ويڙهه ۽ جهيڙو اسلامي مزاج جو حصو ناهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) جمعيت علماءِ اسلام پاڪستان جي مرڪزي امير مولانا فضل الرحمان چيو آهي ته اسلام اجتماعيت، جماعتي نظم ۽ اجتماعي قيادت جي اطاعت جو دين آهي تنهن بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 2

ڪراچي مختلف علائقن ۾ حادثن ۽ واقعن ۾ عورت سميت 3 ڄڻا فوت

ناظم آباد ۾ اڻڄاتل گاڏي جي ٽڪر ۾ موٽرسائيڪل سوار عورت شفق زال ذيشان فوت ٿي

گهگهر ڦاٽڪ ويجهو ڪم دوران ٽئين منزل تان هيٺ ڪرڻ سبب مزدور محمد ڪاشف فوت

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي مختلف علائقن ۾ ڌار ڌار حادثن ۽ واقعن ۾ عورت سميت 3 ڄڻا فوت جڏهن هڪ ڄڻو زخمي ٿي پيو بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 2

عوام کي معياري بلدياتي سهولتون فراهم ڪرڻ لاءِ قدم کنيا پيا وڃن: طارق بلوچ

سيڻي آفيسر ايمانداري، شفافيت ۽ ذميواريءَ سان پنهنجا فرض ادا ڪن

گڏاپ ۾ وڌيڪ ترقياتي منصوبن تي به تيزي سان ڪم جاري آهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ٽائون ميونسپل ڪارپوريشن گڏاپ ۾ ترقياتي منصوبن، بلدياتي خدمتن ۽ عوامي مسئلن بابت اهم بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 2

حيدرآباد ۾ ناميارا قانوندان قاضي افضل عابد جي پهرين ورسي، ڀيٽا پيش

قاضي افضل عابد غريب مسڪين ماڻهن جي قانوني حوالي سان تمام وڏي خدمت ڪئي: اڳواڻ

خدمتن کي ڪڏهن به وساري نٿا سگهون اهڙا ماڻهو تاريخ وسيلي هميشه امر رهندا آهن: خطاب

حيدرآباد (اسٽاف رپورٽر) ناميارا قانوندان قاضي افضل عابد جي اڄ 2هين ورسي ملهائي پئي وڃي قاضي افضل عابد ناميارو قانوندان هو سندس ڪيل خدمتون تاريخ ۾ هميشه سونهري لفظن سان ياد رکيون وينديون مرحوم قاضي افضل عابد جي اڄ 3جولاءِ تي سندس 2هين ورسي ملهائي پئي وڃي قاضي افضل عابد جي ٻئين ورسي جي موقعي تي ناميارا ايڊووڪيٽ فضل قادر ميمڻ چيو ته مرحوم ناميارا قانوندان قاضي افضل عابد صاحب وڪالت وسيلي غريب مسڪين ماڻهن جي بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 2

سنڌ اطلاعات کاتي جو آفيسر عليم الدين خان روڊ حادثي ۾ زخمي ٿيڻ بعد لاڏاڻو ڪري ويو

ڊپٽي ڊائريڪٽر انفارميشن (ايڊمن) گهرواتين سان گڏ سوات ويجهو ٽريفڪ حادثي جو شڪار ٿيو

ڪيس اسلام آباد جي اسپتال ۾ داخل ڪيو ويو هو جتي هن دم ڏنو حوالي ڪيو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڊپٽي ڊائريڪٽر انفارميشن سنڌ (ايڊمن) نوجوان آفيسر عليم الدين خان روڊ حادثي ۾ زخمي ٿيڻ بعد اسلام آباد جي اسپتال ۾ لاڏاڻو ڪري ويو آهي جيڪو ڪجهه ڏينهن اڳ مرحوم پنهنجي گهرواتين سان گڏ اترين علائقن سوات جي سير دوران رستي ۾ هڪ انتهائي خطرناڪ ٽريفڪ حادثي جو شڪار ٿيا هئا حادثي کان پوءِ هو ۽ سندس گهرواري علاج هيٺ هئا مرحوم جو 8 کان 9 ڪلاڪن تي مشتمل ڪيو آپريشن به ڪاميابيءَ سان مڪمل ٿيو پر آخرڪار الله بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 2

اختلافِ راءِ کي باهمي احترام، دليل ۽ ڳالهين جي دائري ۾ رهڻ گهرجي: فضل الرحمان

ڪامياب تحريڪون اصولن، حڪمت عملي ۽ واضح پاليسي جي بنياد تي اڳتي وڌنديون آهن

اسلام امن، رواداري ۽ باهمي هم آهنگي جو دين آهي، ويڙهه ۽ جهيڙو اسلامي مزاج جو حصو ناهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) جمعيت علماءِ اسلام پاڪستان جي مرڪزي امير مولانا فضل الرحمان چيو آهي ته اسلام بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 2

ڪراچي مختلف علائقن ۾ حادثن ۽ واقعن ۾ عورت سميت 3 ڄڻا فوت

ناظم آباد ۾ اڻڄاتل گاڏي جي ٽڪر ۾ موٽرسائيڪل سوار عورت شفق زال ذيشان فوت ٿي

گهگهر ڦاٽڪ ويجهو ڪم دوران ٽئين منزل تان هيٺ ڪرڻ سبب مزدور محمد ڪاشف فوت

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي مختلف علائقن ۾ ڌار ڌار حادثن ۽ واقعن ۾ عورت سميت 3 ڄڻا فوت جڏهن هڪ ڄڻو زخمي ٿي پيو بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 2

دوحه ۾ آمريڪا ايران ويهڪ دوران ڌرين پاران ڳالهين جو سلسلو جاري رکڻ تي اتفاق

قطر ۽ پاڪستان جي ثالثن خميس ڏينهن دوحا ۾ آمريڪي ۽ ايراني ڳالهين ڪندڙن سان جُدا جُدا ملاقاتون مُڪمل ڪري ورتيون

ايندڙ ملاقات اڳوڻي ايراني سپريم ليڊر جي جنازي نماز ۽ تدفين ڪانپوءِ جلد کان جلد منعقد ڪرڻ جو فيصلو ڪيو ويو

اسلام آباد (اي پي پي) قطر ۽ پاڪستان جي ثالثن خميس ڏينهن دوحا ۾ آمريڪي ۽ ايراني ڳالهيون ڪندڙن سان جُدا جُدا ملاقاتون مُڪمل ڪري ورتيون جن ۾ اسلام آباد مفاهمتي يادداشت جي مختلف بقايا نمبر 40 ڏسو صفحو 2

متحده پاڪستان جو اهم مشاورتي اجلاس

ڪراچي (بيورو رپورٽ)ايم ڪيو ايم پاڪستان جي ترجمان موجب چيئرمين بقايا نمبر 42 ڏسو صفحو 2

ڪراچي جي صنعتي علائقن ۾ انفراسٽرڪچر جي بحالي ۽ اپ گريڊيشن تي عملدرآمد شروع

ميئر مرتضيٰ وهاب جي صدارت هيٺ اجلاس ۾ ترقياتي پيڪيج تي ٿيل اڳڀرائي جو جائزو ورتو ويو

ڪيترن ئي منصوبن جا ورڪ آرڊر جاري ڪيا ويا آهن، باقي منصوبا خريداري جي آخري مرحلن ۾ آهن: ميئر

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي جي صنعتي انفراسٽرڪچر کي عالمي معيار مطابق جديد بڻائڻ جي سلسلي ۾ هڪ اهم اڳڀرائي طور بقايا نمبر 41 ڏسو صفحو 2

ڪراچي جي مختلف علائقن ۾ پوليس مقابلا، 2 ڌاڙيل مارجي ويا، هٿيار ۽ ٻيو سامان هٿ

ال آصف اسڪوائر پرسان گشتي پوليس تي هٿياربندن فائرنگ ڪئي، مقابلي ۾ ٻه ڌاڙيل مارجي ويا

مارجي ويل ڌاڙيلن جي سڃاڻپ فرمان الاهي ولد محمد شريف ۽ ڪاشف ولد محمد الطاف طور ڪئي وئي

مارجي ويل وٽان هٿيار ۽ مبينا طور ڦر ڪيل سامان هٿ آيو، سندن ڏوهاري رڪارڊ بابت جاچ شروع

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سهراب ڳوٺ جي علائقي ۾ ال آصف اسڪوائر پرسان اسنيپ چيڪنگ ۽ معمول جي گشت دوران هٿياربندن ڌاڙيلن پوليس تي فائرنگ ڪئي جوابي فائرنگ ۾ ٻه ڌاڙيل مارجي بقايا نمبر 43 ڏسو صفحو 2

راولپنڊي: وفاقي وزير عطا الله تارڙ ۽ آر آءِ يو جي جا صحافي ڪيڪ ڪاٽيندي

پ پ چيئرمين پاران پيپلز ڊاڪٽرز فورم ٿرپارڪر جي صدر ڊاڪٽر دليپ ننداڻي سان تعزيت جو اظهار

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پيپلز پارٽي جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري پاران پيپلز ڊاڪٽرز فورم ٿرپارڪر جي صدر ڊاڪٽر دليپ ننداڻي سان تعزيت جو اظهار بقايا نمبر 44 ڏسو صفحو 2

پ پ اڳواڻ شرميلا فاروقي پاران سنڌ جي ڊپٽي ڊائريڪٽر اطلاعات عليم الدين خان جي وفات تي ڏک جو اظهار

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پاڪستان پيپلز پارٽيءَ جي قومي اسيمبلي جي ميمبر شرميلا فاروقي اطلاعات کاتي سنڌ جي ڊپٽي ڊائريڪٽر عليم الدين خان جي اوچتي بقايا نمبر 45 ڏسو صفحو 2

خيرپور جي صوبائي تڪ پي ايس 30 تي ضمني چونڊ 16 آگسٽ تي ٿيندي

سيٽ سنڌ اسيمبلي جي ميمبر نعيم احمد کرل جي وفات سبب خالي ٿي هئي

چونڊ اميدوار 8 کان 10 جولاءِ تائين پنهنجا نامزدگي ڪاغذ جمع ڪرائي سگهندا، شيڊول جاري

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پي ايس-30 خيرپور پنج جي ضمني چونڊ جو شيڊول جاري اليڪشن ڪميشن آف پاڪستان پي ايس- بقايا نمبر 46 ڏسو صفحو 2

پريا ڪماري اغوا ڪيس انتهائي حساس آهي، ٺٽين گڏيل جي آءِ ٽي جوڙڻ گهرجي: منارٽي ڪاڪس

ڪراچي ۾ اقليتي معاملن بابت سينيٽ جي اسٽينڊنگ ڪميٽي جو اجلاس سينيٽر دنيش ڪمار جي

سنڌ ۾ امن امان، اغوا ٿيل هندو شهرين جي بازيابي، سميت مندرن ۽ گردوارن تي قبضن بابت بريفنگ

پريا اغوا معاملي تي سڀ پارليامينٽرين شرمسار آهيون، نئين جي آءِ ٽي ۾ حساس ۽ انٽيليجنس ادارا شامل ڪيا وڃن:

ڪراچي (بيورو رپورٽ) غير مسلم برادرين جي آئيني حقن جي تحفظ لاءِ قائم سينيٽ جي اسٽينڊنگ بقايا نمبر 47 ڏسو صفحو 2

لاڙڪاڻي ۾ ٻن عورتن سميت ٽي منشيات فروش گرفتار، 12 ڪلو چرس هٿ

پوليس ڪوڏيجا کان آيل مسافر ڪوچ مان عقيلا لاکير ۽ محمد حيات کي سوگهو ڪيو

سندن قبضي مان مجموعي طور 12 ڪلو چرس هٿ ڪري ڪيس داخل ڪيو ويو

لاڙڪاڻو (بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻو پوليس منشيات فروشن جو نيٽ ورڪ ٽوڙيندي 2 عورتن سميت ٽن منشيات فروشن کي لڳ ڀڳ 12 ڪلو گرام چرس سميت گرفتار ڪرڻ جي دعويٰ ڪئي وئي آهي ان بقايا نمبر 48 ڏسو صفحو 2

پي ٽي آءِ آزاد ڪشمير جي عام چونڊن جو بائيڪاٽ ڪرڻ جو اعلان ڪري ڇڏيو

آزاد ڪشمير ۾ عام چونڊون 27 جولاءِ تي شيڊول موجب ٿينديون آهن، اسان چونڊن جو حصو نه بڻجنداسين: پي ٽي آءِ

اسيمبلي جي آئيني مدي ۽ قانوني گهرجن جي ڪري 5 جون تي چونڊ شيڊول جاري ڪيو ويو هو: ترجمان اليڪشن ڪميشن

اسلام آباد (مانيٽرنگ ڊيسڪ) پاڪستان تحريڪ انصاف (پي ٽي آءِ) آزاد ڪشمير جي عام چونڊن جو بائيڪاٽ ڪرڻ جو اعلان ڪري ڇڏيو پي ٽي آءِ پارٽي طرفان جاري ڪيل بيان ۾ چيو ويو آهي ته موجود بقايا نمبر 49 ڏسو صفحو 2

لاڙڪاڻو: روڊ ڪناري هڪ دڪاندار رانديڪا وڪڻي رهيو آهي

لاڙڪاڻي جي رائيس ڪئنال ۾ ٻڏي ويل نوجوان جو لاش هفتو گذرڻ باوجود هٿ نه آيو، گهر ۾ ڪهرام

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي جي رائيس ڪئنال ۾ نوجوان ٻڏي فوت ٿيڻ وارو معاملو هفتو گذرڻ باوجود نوجوان جو لاش هٿ نه اچي سگهيو وارثن ۾ سخت بقايا نمبر 50 ڏسو صفحو 2

راڻي پور ۾ اي سي پاران واڌو اگهه وٺندڙن خلاف ڪارروايون، ڏنڊ وصول ڪيو ويو

راڻي پور(ن ع) راڻي پور ۾ ڪاڏي پيتي سبزين ۽ ميون جي اگهن ۾ ناجائز وڌيڪ اگهه ۽ من ماني اگهن ۽ ڪيميڪل واري ڪير خلاف اسسٽنٽ ڪمشنر سوڀوديرو ايٽ راڻيپور کي شهرين، سياسي سماجي بقايا نمبر 51 ڏسو صفحو 2

باقر قاليباف جو اياز صادق کي خط، سپريم ليڊر جي تعزيتي تقريب ۾ شرڪت جي دعوت

ٻنهي ملڪن وچ ۾ عزت، وقار ۽ گڏيل سهڪار کي وڌيڪ مضبوط بڻائڻ جي خواهش ظاهر

شهيد سپريم ليڊر آيت الله علي خامنه اي جي تعزيتي تقريب 3 جولاءِ 2026ع تي تهران ۾ ٿيندي

اسلام آباد (مانيٽرنگ ڊيسڪ) ايران جي مجلس شوراءِ اسلامي جي اسپيڪر محمد باقر قاليباف پاڪستان جي قومي اسيمبلي بقايا نمبر 54 ڏسو صفحو 2

سکر مان نينگر ڪارڙجي گهران نڪري ويل ماءُ پاران اعليٰ عملدارن کان ڳولا ۾ مدد جي اپيل

سکر (بيورو رپورٽ) سکر جي علائقي نيو پنڊ اسلام ڪالوني جي رهواسڻ هڪ ماءُ پنهنجي 14 ورهين جي گم ٿيل پٽ جي بازيابي لاءِ سکر پريس ڪلب پهچي جتي بقايا نمبر 52 ڏسو صفحو 2

ايران جوهري هٿيار نه رکڻ تي راضي آهي: صدر ٽرمپ

آمريڪا ۽ ايران وچ ۾ قطر ۾ ٿيندڙ اجلاس اهم ته ثابت ٿي سگهي ٿو ۽ شايد نه

ڪچي تيل جو هاڙوڪر اگهه ايران سان تڪرار کان اڳ واري سطح کان به گهٽ آهي

واشنگٽن (مانيٽرنگ ڊيسڪ) آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ اوول آفيس ۾ ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو آهي ته آمريڪا ۽ ايران وچ بقايا نمبر 55 ڏسو صفحو 2

ابراهيم حيدري ٽائون جي مالي سال 2026-27 جي بجيٽ پيش

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ابراهيم حيدري ٽائون جي چيئرمين نظير احمد ڀٽو مالي سال 2026-27 جو بجيٽ پيش ڪري ڇڏيو جنهن جو ڪل ڪاٿو 4 ارب 23 ڪروڙ 74 لک 86 هزار 926 رپيا رکيو ويو بقايا نمبر 53 ڏسو صفحو 2

پارت سنڌ طاس معاهدي بابت هڪ طرفي فيصلو نٿو ڪري سگهي: حنا رباني کر

يورپي ملڪن سميت ٻين ملڪن کي ان مسئلي جي حل لاءِ پنهنجو ڪردار ادا ڪرڻ گهرجي

آرٽيڪل 12 ۾ واضح آهي ته گڏيل ڌرين سان سنڌ طاس معاهدي ۾ ردوبدل ڪري سگهجي ٿي

اسلام آباد (اي پي پي) اڳوڻي پرڏيهي وزير ۽ ايم اين اي حنا رباني کر چيو آهي ته پارت سنڌ طاس معاهدي جي باري ۾ ڪو بقايا نمبر 56 ڏسو صفحو 2

ميئر ڪراچي پاران شهر جي مختلف نالن جو دورو

نالن جي صفائي جو ڪم مڪمل شفافيت ۽ مؤثر انداز سان ٿيڻ گهرجي: مرتضيٰ وهاب

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ميئر ڪراچي بقايا نمبر 57 ڏسو صفحو 2

حيدرآباد: ماڻهو گرمي کان بچڻ لاءِ سنڌو ڪناري تفريح ڪري رهيا آهن

بقايا 1 "روزاني عبرت"

گڏ ڪرڻ ۾ ڪامياب ٿي مالي سال 26 – 2025ع ۾ اٽڪل 600 ارب رپين جي ٽيڪس ريفنڊز جي وقت سر ادائيگي سان ڪاروباري برادري کي سهولت ۽ روانگي واپار جي فروغ ۾ مدد ملي ريونيو گڏ ڪرڻ سان گڏوگڏ ٽيڪس ڏيندڙن ڪاروباري ۽ صنعتي برادري کي سهولتن جي فراهمي ترجيح هجڻ گهرجي ايف بي آر ۾ ڪرپٽ عنصرن جي ڪا جڳهه نه آهي خميس ڏينهن وزيراعظم آفيس جي ميڊيا ونگ پاران جاري بيان موجب هن اهڙن خيالن جو اظهار فيڊرل بورڊ آف ريونيو جي سينيئر آفيسرن سان ڳالهائيندي ڪيو جن وزيراعظم سان ملاقات ڪئي وزيراعظم گذريل مالي سال ۾ 12.957 کرب رپين جي اوڳاڙين جو هدف عبور ڪرڻ تي ايف بي آر جي آفيسرن جي واکاڻ ڪئي وزيراعظم چيو ته مالي سال 26 – 2025ع جي لاءِ تاريخي ريونيو هدف حاصل ڪرڻ هڪ سنگ ميل آهي سيني کي جدا جدا ۽ ايف بي آر جي سموري عملي کي گڏيل طور تي مبارڪباد پيش ڪريان ٿو مالي سال 26 – 2025ع ۾ اٽڪل 600 ارب رپين جي ٽيڪس ريفنڊز جي وقت سر ادائيگي سان ڪاروباري برادري کي سهولت ۽ روانگي واپار جي فروغ ۾ مدد ملي وزيراعظم چيو ته ايف بي آر جي فيلڊ فارميشنز ۽ آفيسر انهي جذبي سان ڪم ڪندي هلندڙ مالي سال 15 کرب رپين کان وڌيڪ اوڳاڙين جو هدف حاصل ڪندا. نمايان ڪارڪردگي تي وزيراعظم نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير سينيٽر محمد اسحاق ڊار ناٿي ۽ اوڳاڙين واري وفاقي وزير محمد اورنگزيب ناٿي ۽ ريلوي واري مملڪتي وزير بلال اظهر ڪياني اڪارني جنرل منصور اعوان ايف بي آر چيئرمين راشد لنگڙيال ناٿي واري سيڪريٽري امداد الله بوسال معاشي ٽيم جي ٻين ميمبرن ۽ ايف بي آر آفيسرن جي ڪارڪردگي کي ساراهيو وزيراعظم محمد شهباز شريف فيلڊ مارشل سيد عاصم منير ۽ قانون لاڳو ڪندڙ ادارن کي اسمگلنگ جي روڪٿام ۽ آفيسرن کي سيڪيورٽي فراهم ڪرڻ تي خراج تحسين پيش ڪيو وزيراعظم چيو ته جن آفيسرن ملڪ جي ڏورانهن علائقن ۾ پنهنجي جانين جي پرواهه ڪرڻ ڪانسواءِ ٽيڪس ۽ ڪسٽم ڊيوٽي جي لاڳو ۾ پنهنجو ڪردار ادا ڪيو انهن جون ڪوششون ساراهه جوڳيون آهن ايف بي آر ۾ گذريل اڍائي سالن کان جاري سڌارن ڊيجيٽائيزيشن تي ڌيان ڏيڻ ۽ ٽيم ورڪ جي ڪري ايف بي آر رڪارڊ ٽيڪس گڏ ڪرڻ ۾ ڪامياب ٿي وزيراعظم چيو ته ايف بي آر جي معاملن تي مهيني ۾ ٻه ٻيرا جائزه اجلاسن جي صدارت مون پاڻ ڪئي چو ته ايف بي آر ۾ سڌارا حڪومت جي اولين ايجنڊا آهي اسان ايف بي آر جي فيلڊ فارميشنز ۾ سٺي شهرت رکندڙ آفيسرن جي مقرري يقيني بڻائي وزيراعظم چيو ته ايف بي آر ۾ ڪرپٽ عنصرن جي ڪا جڳهه نه آهي ريونيو گڏ ڪرڻ سان گڏوگڏ ٽيڪس ڏيندڙن ڪاروباري ۽ صنعتي برادري کي سهولتن جي فراهمي ترجيح هجڻ گهرجي ايف بي آر ۾ جاري سڌارن جي رفتار ۾ وڌيڪ تيزي آندي پئي وڃي. وزيراعظم چيو ته ٽيڪس نيٽ ۾ توسيع شفافيت ۽ ٽيڪس ڏيندڙن کي سهولتن جي فراهمي ايف بي آر سڌارن جي اولين ترجيح آهي ايف بي آر جو نئون آپريٽنگ ماڊل هڪ ڊيجيٽل ۽ گهٽ کان گهٽ انساني مداخلت تي ٻڌل فيس ليس ٽيڪس نظام تي ٻڌل هوندو وزيراعظم پاڪستان ڪسٽمز سروس ۽ ان لينڊ ريونيو سروس جي آفيسرن جي ترقي ۽ سروس کي وڌيڪ بهتر بڻائڻ جي لاءِ اعليٰ سطحي ڪميٽي جوڙڻ جي هدايت ڪئي آفيسرن جي وفد ايف بي آر تي خصوصي ڌيان ڏيڻ ۽ ڪارڪردگي کي ساراهڻ تي وزيراعظم جا ٿورا ادا ڪيا. وفد جي شرڪت ڪندڙن وزيراعظم کي ملڪ جي مختلف علائقن جي فيلڊ فارميشنز جي ڪارڪردگي کان آگاهه ڪيو وزيراعظم کي ٻڌايو ويو ته ڪراچي لارج ٽيڪس پيئر يونٽ جون 2026ع دوران 528 ارب رپين جو ريونيو گڏ ڪيو لاهور لارج ٽيڪس پيئر يونٽ جون 2026ع دوران 261 ارب رپيا گڏ ڪيا. گذريل هڪ سال دوران ايئرپورٽ تي ڪسٽم ڊيوٽي جي ڪاٽي ۾ 21 سيڪڙو اضافو ٿيو ملاقات ۾ نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير سينيٽر محمد اسحاق ڊار ناٿي ۽ اوڳاڙين وارو وفاقي وزير محمد اورنگزيب ناٿي ۽ ريلوي وارو مملڪتي وزير بلال اظهر ڪياني اڪارني جنرل منصور اعوان ايف بي آر چيئرمين راشد محمود لنگڙيال ۽ لاڳاپيل اعليٰ سرڪاري آفيسر پڻ موجود هئا.

بقايا 2 "روزاني عبرت"

واري سيڪريٽري نديم الرحمان ميمڻ ڊائريڪٽر جنرل معز پيرزادو ڊائريڪٽر ايڊورڪائزمينٽ محمد يوسف ڪابورو ڊائريڪٽر فلمز حزب الله ميمڻ ۽ ڊپٽي ڊائريڪٽر سارنگ لطيف چانڊيو سميت ٻين لاڳاپيل آفيسرن شرڪت ڪئي اجلاس ۾ آءِ ورڪ فار سنڌ کي وڌيڪ اثرائتي مربوط ۽ جديد انداز ۾ هلائڻ لاءِ جامع حڪمت عملي تي اتفاق ڪيو ويو جڏهن ته هن پليٽ فارم ذريعي سرڪاري ۽ نجي شعبي ۾ روزگار جا موقعا صوبي جي نوجوانن تائين وڌيڪ اثرائتي انداز ۾ پهچائڻ جي مختلف پاسن تي خيالن جي تفصيلي ڏي وٺ ڪئي وئي اجلاس ۾ خطاب ڪندي سينيئر وزير شرجيل انعام ميمڻ چيو ته آءِ ورڪ فار سنڌ مختصر عرصي ۾ سنڌ جي نوجوانن ۽ روزگار فراهم ڪندڙ ادارن لاءِ هڪ اثرائتو ڊجيٽل پليٽ فارم بڻجي چڪو آهي جي بتايو ته هن وقت تائين پليٽ فارم تي 48 لک کان وڌيڪ ساڍهو وزٽ ڪري چڪا آهن جڏهن ته هڪ لک 13 هزار اميدوار رجسٽريشن ڪرائي چڪا آهن اهڙي ريت 670 ڪمپنيون پليٽ فارم تي رجسٽرڊ آهن هن وقت 11 هزار 100 نوڪريون فعال آهن مجموعي طور تي 20 هزار 800 نوڪريون پوسٽ ڪيون ويون آهن جڏهن ته هن وقت تائين 4 لک 19 هزار کان وڌيڪ نوڪري جون درخواستون جمع ڪرايون ويون آهن شرجيل انعام ميمڻ چيو ته پورٽل تي خودڪار طريقي سان سي وي ناهڻ جي سهولت دستياب آهي جڏهن ته نوجوانن جي مهارتن ۾ اضافي جي لاءِ لرن اينڊ ارن فيچر ٻه متعارف ڪرايو ويو آهي. هن چيو ته جلد ئي صنعتي ماهرن پاران لائيو ڪيريئر ڪائونسلنگ جي سهولت به فراهم ڪئي ويندي، جنهن ذريعي نوجوانن کي سڌي ريت ڪيريئر رهنمائي، پيشورانا مشورا ۽ روزگار بابت اثرائتي رهنمائي ملي سگهندي هن چيو ته سنڌ حڪومت آءِ ورڪ فار سنڌ کي پائيلٽ منصوبي مان باقاعدي سرڪاري پروگرام ۾ تبديل ڪرڻ چاهي ٿي ته جيئن سڄي صوبي جي نوجوانن کي روزگار جي موقعن تائين آسان شفاف ۽ اثرائتي رهنمائي فراهم ڪري سگهجي. هن هدايت ڪئي ته پروگرام جي ڪاميابي جي لاءِ سمورا لاڳاپيل کاتا گڏيل سهڪار ۽ مربوط انداز ۾ ڪم ڪن ته جيئن وڌ کان وڌ نوجوان هن سهولت مان لاڀ ماڻي سگهن اجلاس ۾ سنڌ حڪومت جي ترقياتي منصوبن جي اثرائتي تشهير جديد ڊجيٽل ڪميونيڪيشن حڪمت عملي ۽ ميڊيا هائوس بابت معاملن ۽ اظهار راءِ جي آزادي کي هٿي ڏيڻ لاءِ حڪومتي قدمن تي به تفصيلي غور ڪيو ويو. شرجيل انعام ميمڻ چيو ته اطلاعات کاتو حڪومت ۽ عوام جي وچ ۾ اثرائتي رابطي جو بنيادي ذريعو هوندو آهي. ان ڪري جديد گهرجن موجب اطلاعات جي درست بر وقت شفاف ۽ اثرائتي پهچ کي يقيني بڻائڻ وقت جي اهم ضرورت آهي هن هدايت ڪئي ته اخبارن ۽ ميڊيا هائوسز بابت سمورا جائز معاملا قانون ۽ قاعدن ۽ ضابطن موجب وقت سر اڪلايا وڃن جڏهن ته صحافتي ادارن سان هاڪاري پيشوارڻ ۽ گڏيل احترام تي ٻڌل لاڳاپيل کي هٿي ڏيڻ لاءِ حڪومتي قدمن کي وڌيڪ اثرائتو بڻايو وڃي. اجلاس ۾ اطلاعات کاتي تحت فلمي منصوبن آن جي ڊسٽري بيوشن، نمائش ۽ ٻين انتظامي معاملن جو به تفصيلي جائزو ورتو ويو.

بقايا 3 "روزاني عبرت"

ڊيولپمينٽ اٿارٽي (سي ڊي اي) انتظاميا طرفان سيل ڪيو ويو آهي. ذريعن موجب، سي ڊي اي ناهيد عباسي کي گهر فوري طور خالي ڪرڻ جو حڪم جاري ڪيا آهن جڏهن ته گهر ٻاهران پوليس ۽ سي ڊي اي جا اهلڪار وڏي انگ ۾ مقرر آهن جيڪي عمارت جي ٻاهران ڪارروائي لاءِ تيار بيٺل آهن ٻئي پاسي اڪٽر صفدر عباسي ۽ ناهيد عباسي هن وقت به گهر جي اندر موجود آهن جڏهن ته انتظاميا طرفان گهر ٻاهران سيل ڪرڻ جو بورڊ پڻ لڳايو ويو آهي.

بقايا 4 "روزاني عبرت"

سيڪريٽري هيومن رائيٽس خالد چاچڙ آل پاڪستان نيوز پيپرز سوسائٽي سان قاضي اسد عابد پاڪستان فيڊرل يونين آف جرنلسٽس سان مظهر عباس هيومن رائيٽس ڪميشن آف پاڪستان جي نمائندي ڊاڪٽر توصيف احمد خان ڪائونسل آف پاڪستان نيوز پيپر ايڊيٽرز سان مقصود يوسفي سيڪريٽري انفارميشن جي نمائندگي ڪندڙ ڊائريڪٽر انفارميشن محمد عمران الزئون ۽ ڪميشن جو سيڪريٽري سعيد ميمڻ حيدرآباد يونين آف جرنلسٽس جي صدر لعل الرحمان لٽي جا صحافي محمد پيرل ملاح شبير پٽي ۽ اجي ڪمار خاص طور تي شرڪت ڪئي اجلاس ۾ ٿلي جي صحافي محمد پيرال ملاح اجلاس کي پنهنجي ڪيس جي تفصيلن کان آگاهه ڪيو ۽ ٿلي پوليس خلاف هڪ تحريري شڪايت درج ڪرائي هن ٿلي پوليس تي الزام لڳايو ته هن ڪيس حراست ۾ رکيس تشدد ڪيو ۽ سنڌس خلاف منشيات جو ڪوڙو ڪيس داخل ڪيو جڏهن ته حقيقت ۾ هن پنهنجي ساٿي صحافي عبدالله چانڊيو تي پوليس جي تشدد خلاف هڪ احتجاجي ريلي ۾ صرف تقرير ڪئي هئي، جنهن لاءِ پوليس مٿس سخت تنقيد ڪئي هئي ٻين صحافين شبير پٽي ۽ اجي ڪمار پڻ ٿلي پوليس خلاف تحريري شڪايتون داخل ڪيون ۽ پوليس تي منشيات جي اسمگلنگ جو الزام لڳايو ۽ پوليس منشيات جي خلاف رپورٽنگ جي نتيجي ۾ اسان کي تنگ ڪري رهي آهي ان موقعي تي حيدرآباد يونين آف جرنلسٽس جي صدر لالا رحمان پڻ ڪميشن کي آگاهي ڏني ۽ پيرل ملاح جي ڪيس جي شفاف جاچ جي درخواست ڪئي ڪميشن ٿلي پوليس پاران صحافين تي تشدد ۽ هراسان ڪرڻ جي مبينا واقعن جي سخت مذمت ڪئي ۽ معاملي تي سخت ڳڻتي جو اظهار ڪيو ڪميشن گهرو سيڪريٽري کي خط لکڻ جو فيصلو ڪيو جنهن ۾ ضلعي سيشن جج پاران انهن معاملن جي جاچ جي سفارش ڪئي ويندي ته جيئن پوليس خلاف انهن شڪايتن جو معاملو واضح طور تي حل ٿي سگهي.

بقايا 5 "روزاني عبرت"

تعلقي ڪيري ۾ شادي شده عورت هيمي ڀيل جي موت واري واقعي جي شفاف، غيرجانبدار جاچ ڪرائي وڃي ۽ ذميوارن خلاف فوري قانوني ڪارروائي ڪئي وڃي. هن ٻڌايو ته جيڪڏهن ٻئي جي ڪيس داخل ڪيو وڃي هن پنهنجي بيان ۾ چيو ته متاثر خاندان جي مسلسل احتجاج باوجود پوليس جي خاموشي ڳڻتي جوڳي آهي جيڪڏهن جاچ مان ثابت ٿئي ته هيمي ڀيل کي خودڪشي تي مجبور ڪيو ويو ته ان ۾ ملوث بااثر ماڻهن خلاف بنا دير ڪيس داخل ڪري قانون موجب ڪارروائي ڪئي وڃي. حليم عادل شيخ چيو ته قاتلن کي تحفظ ڏيڻ ۽ متاثر خاندان تي دباءُ وجهڻ ڪنهن به صورت قبول ناهي هن الزام هنيو ته سنڌ پوليس متاثر خاندان کي انصاف فراهم ڪرڻ بدران سنڌن ڏرڻو ختم ڪرائڻ ۾ مصروف آهي پي ٽي آءِ سنڌ جي صدر وڌيڪ چيو ته پيپلز پارٽي جي 18 سالن جي حڪومت دوران سنڌ جا غريب ۽ مظلوم شهري انصاف کان محروم رهيا آهن هن مطالبو ڪيو ته هيمي ڀيل جي وارثن کي فوري انصاف ڏنو وڃي ۽ واقعي جي مڪمل غيرجانبدار جاچ ڪرائي وڃي. حليم عادل شيخ خبردار ڪيو ته جيڪڏهن متاثر خاندان کي انصاف نه مليو ته پاڪستان تحريڪ انصاف سنڌ سنڌن هر آئيني ۽ جمهوري جدوجهد ۾ ساٿ ڏيندي.

بقايا 6 "روزاني عبرت"

ڳڻتي جو اظهار ڪندي ان کي سنڌ حڪومت جي ناڪامي ۽ ڪرپشن قرار ڏيندي گهر ڪئي ته حڪومت ڪڻڪ ذخيره ڪندڙ ۽ منافعي خورن کي قانون جي پڪڙ ۾ آڻي سخت ڪارروائي ڪري هارين کان سستي ڪڻڪ خريد ڪري اٽو مهانگو وڪرو ڪرڻ واقعي سراسر نانصافي آهي جنهن سان هارين جي محنت جو صلو ڪين نئو ملي ۽ عام واهپيدارن مٿان مالي بار پوي ٿو قباءِ آڊيٽوريم ۾ ملاقات ڪندڙ وفدن سان ڳالهائيندي سنڌ جي امير جو وڌيڪ چوڻ هو ته 48 لک ميٽرڪ ٽن ڪڻڪ جي پيداوار باوجود ڪڻڪ جي ڪوٽ ڪئين پيدا ٿي جڏهن ته مختلف شهرن ۾ 30 ارب رپين ماليت جي ڪڻڪ گدامن مان غائب ٿيڻ جا اطلاع آهن ڪڏهن وري ڪڻڪ ڪوڙا ڪاٿي وڃن ٿا هن وڌيڪ چيو ته وڏو وزير مراد علي شاهه ڪڻڪ جي ڪوٽ ۽ اٽي جي بحران تي سڪايا بيان ڏيڻ بدران ذخيره خورن ۽ منافعي خور مافيا خلاف عملي ڪارروائي تڙي فود ڊيپارٽمينٽ جي ريڍن تي ٻه چپ چوري عوام کي اٽو سستو فراهم ڪرڻ کي يقيني بڻائي ضرورت ان ڳالهه جي آهي ته حڪومت سنڌ ۾ اٽي جي بحران کي حل ڪرڻ لاءِ موثر لائحه عمل تيار ڪري عوام کي سستو اٽو فراهم ڪري ته جيئن ڳاٽي توڙ مهانگائي ۾ ماڻهن کي ڪيسي تان ڪجهه بار هلڪو ٿي سگهي ڪيسي سنڌ حڪومت کي گهرجي ته في الفور فلور ملز مالڪان واپارين توڙي ذخيره اندوزي ۾ ملوث مافياز خلاف ٺڪري ڪارروائي ڪري اٽي جا اگهه عوام جي پهچ ۾ آڻي ته جيئن عوام کي سستي اٽي جي فراهمي يقيني بڻجي سگهي.

بقايا 7 "روزاني عبرت"

ڊائريڪٽوريٽ ۾ ٿي گذري، جنهن ۾ آگوانن ڪلاريڪل اڪيڊمي جي پروموشن بابت غور ويچار ڪيو آگوانن چيو ته سالن کان ڪلرڪ پروموشن جي مرحلي کي اڳتي وڌائڻ ۽ نوٽيفڪيشن جاري ڪرائڻ لاءِ آپڪا جي مرڪزي قيادت سان رابطو ڪرڻ ۽ سمورن ضلعن جي آگوانن جي گڏيل ڪوششن تي اتفاق ڪيو ويو.

بقايا 8 "روزاني عبرت"

30 خيرپور V–تي ٿيندڙ ضمني چونڊ لاءِ شيڊول جاري ڪري ڇڏيو آهي شيڊول موجب ريٽرننگ آفيسر 6 جولاءِ 2026ع تي پبلڪ نوٽيس جاري ڪندي جڏهن ته اميدوار 8 کان 10 جولاءِ تائين پنهنجا نامزدگي ڪاغذ جمع ڪرائي سگهندا. نامزد اميدوارن جي شروعاتي فهرست 11 جولاءِ تي جاري ڪئي ويندي، جڏهن ته نامزدگي ڪاغذن جي جاچ پڙتال 16 جولاءِ تي ڪئي ويندي. ريٽرننگ آفيسر جي فيصلن خلاف اپيلون 20 جولاءِ تائين داخل ڪرائي سگهبيون جڏهن ته انهن اپيلن تي فيصلا 27 جولاءِ تائين ٻڌايا ويندا. نظرثاني ٿيل اميدوارن جي فهرست 28 جولاءِ تي جاري ٿيندي، جڏهن ته اميدوار 29 جولاءِ تائين پنهنجا نامزدگي ڪاغذ واپس وٺي سگهندا. اليڪشن ڪميشن موجب اميدوارن کي چونڊ نشان 30 جولاءِ 2026ع تي الاٽ ڪيا ويندا، جڏهن ته پي ايس–30 خيرپور V–تي پولنگ آچر 16 آگسٽ 2026ع تي ٿيندي واضح رهي ته هيءَ سيٽ سنڌ اسيمبلي جي ميمبر نعيم احمد ڪري جي وفات سبب خالي ٿي هئي، جنهن ڪانپوءِ ان تڪ تي ضمني چونڊ ڪرائڻ جو شيڊول جاري ڪيو ويو آهي.

بقايا 9 "روزاني عبرت"

احتجاج ڪندي سخت لفظن ۾ مذمت ڪئي وئي. سياف جنرل سيڪريٽري عبدالغفار ڪاٺيار چيو ته هي فيصلو ڏهن شاگردن تي اضافي مالي بار وجهي ٿو پر انهن جي تعليمي ۽ پيشاور مستقبل لاءِ پڻ انتهائي نقصانڪار آهي اڳ ئي ڪيترائي شاگرد معاشي مشڪلاتن کي منهن ڏئي رهيا آهن اهڙي صورتحال ۾ اهڙو اضافي چارج ڪنهن به صورت ۾ انصاف تي ٻڌل قدم نٿو چئي سگهجي ايم ايس ڊاڪٽر ارشاد ڪاظمي کان پرزور مطالبو ڪريون ٿا ته هو فوري طور تي هي فيصلو واپس وٺي ۽ شاگردن کي رليف فراهم ڪري جيڪڏهن اهو فيصلو واپس نه ورتو ويو ته شعور رکندڙ شاگرد، سياف ۽ شاگرد دوست ڌريون هن ناانصافي خلاف هر جمهوري، قانوني ۽ پرامن محاذ تي پرپور آواز بلند ڪنديون آگوانن چيو ته سياف هميشه شاگردن جي حقن سندن عزت ۽ بهتر مستقبل لاءِ جدوجهد ڪئي آهي ۽ اڳتي به ڪنهن به شاگرد دشمن پاليسي يا فيصلي کي خاموشي سان قبول نه ڪيو ويندو اسان واضح اعلان ڪريون ٿا ته شاگردن جي حقن تي ڪنهن به قسم جي ڌاڙي کي برداشت نه ڪيو ويندو جيڪڏهن انتظاميا پنهنجو فيصلو واپس نه ورتو ته سياف سول اسپتال حيدرآباد يونٽ جلد پنهنجي ايندڙ احتجاجي لائحه عمل جو اعلان ڪيو ويندو.

بقايا 10 "روزاني عبرت"

سب ڊويزن رن جي عملي پوليس ۽ رينجرز سان گڏجي ايس ڊي او سب ڊويزن رن چيئرمين شجاعت علي گهمرو ايل ايس شوڪت سومرو ۽ ٻين جي نگراني ۾ لاڳاپيل سب ڊويزن جي مختلف علائقن ايوب گيٽ، ايڪسائيز روڊ، پاڪ ڪالوني ۽ ٻين هنڌن تي ڪارروائي ڪئي ڪارروائي دوران 150 کان وڌيڪ غير قانوني ڪنيڪشن ختم ڪيا ويا، جڏهن ته بجلي چوري ۾ استعمال ٿيندڙ تارون پڻ قبضي ۾ ورتيون ويون بجلي جي سڌي ۽ غير قانوني ڪنيڪشن جي نشاندهي ڪندي انهن کي فوري طور ختم ڪيو ويو ان موقعي تي عملي ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته سيپڪو چيف اعجاز احمد چنا جي هدايتن موجب بجلي چوري خلاف زيرو ٽالرنس پاليسي تي عمل ڪيو پيو وڃي ۽ اها مهم بنا رڪاوٽ جاري رهندي هن واضح ڪيو ته سب ڊويزن رن جي ڪنهن به علائقي ۾

ڪنهن فرد يا گروهه کي بجلي چوري جي اجازت نه ڏني ويندي ايس ڊي او وڌيڪ چيو ته جيڪو به شخص بجلي چوري ۾ ملوث مليو ان خلاف سخت قانوني ڪارروائي ڪئي ويندي هن شهرين کي اپيل ڪئي ته هو غير قانوني طريقن کان پاسو ڪن ۽ قانوني ذريعن سان بجلي جا ڪنيڪشن حاصل ڪن ته جيئن ڪنهن به قانوني ڪارروائي کان بچي سگهجي سيپڪو اختيارين جو چوڻ هو ته عوام جي سهڪار سان ئي بجلي جي منصفاڻي ورڇ ممڪن بڻجي سگهي ٿي.

بقايا 11 "روزاني عبرت"

آهي ته بئنڪ انتظاميا مبينا طور ايجنٽ مقرر ڪري امدادي قسطن جي ادائيگي عيوض متاثرن کان غيرقانوني طور 5 کان 10 هزار رپين تائين رقم وصول ڪري رهي آهي. احتجاج ڪندڙن جو چوڻ آهي ته قسط وٺڻ لاءِ ايندڙ غريب عورتن سان تذليل آميز رويو اختيار ڪيو وڃي ٿو متاثرن موجب، ڪين بئنڪ اندر ڪلاڪن جا ڪلاڪ انتظار ڪرايو وڃي ٿو، جڏهن ته پنهنجي حق بابت سوال ڪن ٿا ته بئنڪ عملي پاران ڪين ڌڪا ڏئي ٻاهر ڪڍيو وڃي ٿو جنهن بعد هو مجبور ٿي بئنڪ عملي جا مقرر ڪيل ايجنٽن کي رقم ڏئي پنهنجي امدادي قسط وصول ڪن ٿا هن ظلم جي برسات متاثر غريب ماڻهن جي مجبوريءَ جو ناجائز فائدو ورتو پيو وڃي. احتجاج ڪندڙن اعليٰ اختيارين ضلعي انتظاميا ۽ لاڳاپيل ادارن کان مطالبو ڪيو ته سنڌ بئنڪ چونڊڪو برانچ ۾ مبينا ڪرپشن ايجنٽن ذريعي رقم وصول ڪرڻ ۽ عورتن جي ٿيندڙ تذليل جو فوري نوٽيس وٺي شفاف جاچ ڪرائي وڃي ذميوارن خلاف قانون موجب ڪارروائي ڪئي وڃي ۽ برسات متاثرن کي بنا ڪنهن رنڊڪ جي سندن امدادي قسطون فراهم ڪيون وڃن.

بقايا 12 "روزاني عبرت"

جي گيٽ اڳيان ريلي ڪڍي احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو مظاهرين هٿن ۾ بينر ۽ پلي ڪارڊ کڻي نعريبازي ڪئي ۽ مطالبو ڪيو ته واقعي ۾ ملوث جوابدارن کي بنا دير گرفتار ڪري قانون موجب سزا ڏني وڃي مظاهري کي خطاب ڪندي جي يو آءِ آگوان امير حافظ ثناءَ الله جوڻيجو، جنرل سيڪريٽري مقصود احمد جاگيراڻي، نائب امير مولانا عبدالوهاب لاشاري، قاري محمد حنيف سهتو، عبدالمالڪ سهتو، مولانا اسحاق جاگيراڻي چيو ته صحابه ڪرامؓ جي عزت ۽ احترام هر مسلمان جي ايمان جو حصو آهي ته اهڙن واقعن کي ڪنهن به صورت ۾ برداشت نٿو ڪري سگهجي. هنن حڪومت ۽ قانون لاڳو ڪندڙ ادارن کان مطالبو ڪيو ته مذهبي احساسن کي مجروح ڪندڙ عنصرن خلاف فوري ۽ شفاف ڪارروائي ڪئي وڃي ته جيئن عوام ۾ پيدا ٿيل بيچيني ختم ٿي سگهي مظاهري چيو ته جيڪڏهن جوابدارن کي جلد گرفتار نه ڪيو ويو ته احتجاج جو دائرو وڌيڪ وسيع ڪيو ويندو.

بقايا 13 "روزاني عبرت"

فقيرياڻي ڏاڏو ڏيءِ گلاب شيخ چيپيائجي فوت ٿي وئي فوتي عورت جو لاش لمس اسپتال آندو ويو آهي.

بقايا 14 "روزاني عبرت"

علائقي واسين حد جي ٿاڻي جي پوليس کي اهڙي اطلاع ڏنو جنهن تي پوليس پهچي لاش ڪٺائي ضروري قانوني ڪارروائي بعد ايدي سينٽر لاڙڪاڻو جي انتظاميا حوالي ڪري ڇڏيو جن طرفان لاش کي لاوارث جاڻائي غسل ۽ ڪفن ڏئي شهر پرسان دودائي قبرستان ۾ دفنائي ڇڏيو آهي ان حوالي سان ايڌي سينٽر لاڙڪاڻو جي انتظاميا ٻڌايو ته هڪ لاش نشي جو عادي جو آهي جنهن جي وارثن جو ڏس پتو نه پوڻ تي لاش کي لاوارث جاڻائي غسل ۽ ڪفن ڏئي جنازي نماز بعد شهر پرسان دودائي قبرستان ۾ دفنائي ڇڏيو آهي.

بقايا 15 "روزاني عبرت"

ملڪن جي وچ ۾ دفاعي سهڪار کي مضبوط بڻائڻ جي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي پرڏيهي وزيرن سان ٿيندڙ ملاقاتن ۾ خطي جي سيڪيورٽي استحڪام تي اثر انداز ٿيندڙ علائقائي ۽ عالمي اڳڀرائي تي به خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي سيڪيورٽي ۾ سعودي عرب ۽ مالديپ وچ ۾ ٻه طرفي لاڳاپن جي مختلف پهلوئن ۽ دفاعي شعبن ۾ گڏيل سهڪار کي هٿي ڏيڻ جي موقعي تي ڳالهه ٻولهه ڪئي وئي جنهن سان ٻنهي ملڪن وچ ۾ شراڪتداري کي هٿي ملندي ۽ گڏيل مفادن جو تحفظ ٿي سگهي ٻنهي آگوانن سيڪيورٽي استحڪام کي هٿي ڏيڻ لاءِ جاري ڪوشش جو جائزو ورتو جڏهن ته گڏيل دلچسپي جي ڪيترن ئي معاملن ۽ مسئلن تي به ڳالهه ٻولهه ڪئي وئي.

بقايا 16 "روزاني عبرت"

پنهنجي پي ايڇ ڊي فيلوشپ ڪاميابيءَ سان مڪمل ڪري ورتي آهي ياد رهي ته اها فيلوشپ هائير ايجوڪيشن ڪميشن (ايڇ اي سي) جي پوسٽ ڊاڪٽرل فيلوشپ پروگرام تحت 13 سيپٽمبر 2025 کان 18 جون 2026 تائين جاري رهي ڊاڪٽر عمران نذير جو چوڻ آهي ته سنڌس تحقيق پاور جنريشن ريئيڪٽرن جي بيسڊ ڪولنگ سسٽم جي ڪمپيوٽيشنل ماڊلنگ ۽ سيميوليشن تي مدار رکي ٿي ان جو مقصد جديد ڪولنگ ٽيڪنالوجي جي ڪارڪردگي ۽ حفاظت کي بهتر بڻائڻ آهي ڊاڪٽر نذير مهراڻ يونيورسٽي ايڇ اي سي ۽ ميزبان اداري جو شڪريو ادا ڪندي چيو آهي ته منهنجي تحقيق پاڪستان ۾ انجنيئرنگ جي تحقيق کي اڳتي وڌائڻ جو سبب بڻجي سگهي ٿي.

بقايا 17 "روزاني عبرت"

تي هڪ تيز رفتار واٽر ٽينڪر موٽر سائيڪل سوار کي ٽڪر هڻي سخت زخمي ڪري ڇڏيو جڏهن ته ڊرائيور واقعي واري هنڌ تان فرار ٿيڻ ۾ ڪامياب ٿي ويو تفصيلن موجب حادثو ڪانيءَ علائقي ۾ موجود شهرين سخت ڪاوڙ جو اظهار ڪندي واٽر ٽينڪر تي حملو ڪري ڏنو مشتعل ماڻهن ٽينڪر جا شيشا ٽوڙي ڇڏيا ۽ ڊرائيور کي هٿ لڳڻ جي ڪوشش ڪئي مشتعل هجوم جي تشدد دوران ڊرائيور ڪنهن نه ڪنهن ريت ماڻهن جي گهيري مان نڪري فرار ٿيڻ ۾ ڪامياب ٿي ويو جنهن جو پوليس ۽ شهرين تعاقب پڻ ڪيو واقعي جي اطلاع ملندي ئي ٽريفڪ پوليس ۽ لاڳاپيل ٿاڻي جي نفري فوري طور هنڌ پهچي وئي ۽ واٽر ٽينڪر کي روڊ تان هٽائي ٽريفڪ جي رواني بحال ڪرائي پوليس اختيارين موجب حادثي ۾ زخمي ٿيل شهري کي فوري طبي امداد لاءِ عباسي شهيد اسپتال منتقل ڪيو ويو آهي جتي ڊاڪٽر سندس علاج ڪري رهيا آهن پوليس واقعي جي جاچ شروع ڪري واٽر ٽينڪر کي پنهنجي تحويل ۾ وٺي ڇڏيو آهي.

بقايا 18 "روزاني عبرت"

پرويز عالم ۽ سينيئر صحافي قاضي اياز عالم جو پائيٽيو جونيئر قاضي محمد عالم ڪجهه ڏهاڙا بيمار رهڻ بعد 10 رهين جي چمار ۾ لاڙڪاڻو ڪري ويو جنهن جي جنازي نماز سرڪاري امام بارگاهه انجمن نوجوان شيعه محرابپور ۾ ادا ڪئي وئي جنهن ۾ مختلف سياسي سماجي مذهبي آگوانن صحافين ۽ شهرين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي ٻئي پاسي پ پ پ ايم اين اي سيد ابرار علي شاهه سينيئر صحافي ارجن داس قاسم شيخ فائق ميمڻ آفتاب چاچڙ سريچند لالاڻي ۽ ٻين نيڪر جي لالاڻي جي گهري افسوس جو اظهار ڪندي سوڳوار خاندان سان ڏک ونڊيو.

بقايا 19 "روزاني عبرت"

گبول پرسان سليو واهه کي گهارو پوڻ سبب آس پاس جا ڪيترائي علائقا پاڻي هيٺ اچي ويا، جڏهن ته چار ڪلاڪ گذرڻ باوجود ڪنهن به ريسڪيو ٽيم يا لاڳاپيل اختيارين جو ڪو به عملو واقعي واري هنڌ تي پهتو علائقي واسين موجب واهه کي گهارو پوڻ جي فوري اطلاع ريسڪيو آپريشن ٽيمن ايريگيشن کاتي ۽ ٻين لاڳاپيل ادارن کي ڏني وئي پر ڏيڍ ڪلاڪ وقت گذرڻ باوجود ڪو به عملدار نه پهتو جنهن سبب پاڻي تيزي سان مختلف ڳوٺن ڏانهن وڌڻ لڳو ۽ ڪيترائي علائقا پاڻي جي لپيٽ ۾ اچي ويا رهواسين موجب صورتحال سبب وڏيڪ نقصان جو خدشو پڻ پيدا ٿي ويو ڳوٺاڻن ٻڌايو ته سرڪاري امداد نه ملڻ تي مختلف ڳوٺن جي ماڻهن پنهنجي مدد پاڻ تحت گڏجي هنگامي بنيادن تي واهه کي لڳل گهارو بند ڪيس جنهن سان پاڻي جي رهڪري کي ضابطو آڻي وڌيڪ نقصان ٿيڻ کان بچايو ويو متاثر رهواسين خدشو ظاهر ڪيو ته جيڪڏهن واهه جي مستقل مرمت نه ڪئي وئي ته گهارو ٻيهر به پئجي سگهجي ٿو جنهن سان آباديون زرعي زمينون ملڪيتون ٻيهر خطري ۾ اچي سگهن ٿيون هنن سنڌ حڪومت، ايريگيشن کاتي ۽ لاڳاپيل اعليٰ اختيارين کان مطالبو ڪيو ته واقعي جو فوري نوٽيس وٺي واهه جي

مستقل بنيادن تي مرمت ڪرائي وڃي ذميوارن خلاف ڪارروائي ڪئي وڃي ۽ علائقي واسين ۾ پڪويل بيچيني ختم ڪرڻ لاءِ هنگامي اپاءَ ورتا وڃن.

بقايا 20 "روزاني عبرت"

يونيورسٽي جي بجيٽ تخمينن جو جائزو وٺندي انهن جي منظوري ڏني وئي انگن اکرن موجب ڪيترن ئي سالن جي مالي ڏکيائين ڪانپوءِ هلندڙ مالي سال ۾ منافعو بخش بجيٽ جو امڪان ظاهر ڪيو ويو آهي. سي آفيس ۾ ٿيل هن اجلاس ۾ ڊائريڪٽر فنانس ذيشان ميمڻ يونيورسٽي جي مالي صورتحال، مالي سال 26-2025ع جي نظرثاني ٿيل تخمينن ۽ مالي سال 2026-27ع جي بجيٽ بابت تفصيلي بريفنگ ڏني بجيٽ دستاويزن موجب مالي سال 27-2026ع دوران سنڌ يونيورسٽي وٽ ڪل دستياب وسيلا 9.446 ارب رپيا رهڻ جو اندازو لڳايو ويو آهي جڏهن ته مالي سال 26-2025ع جي نظرثاني ٿيل تخمينن ۾ اهي 8.245 ارب رپيا هئا انهن وسيلن ۾ 5.986 ارب رپيا سرڪاري گرانٽن ۽ امدادن مان، جڏهن ته 3.462 ارب رپيا يونيورسٽي جي پنهنجي آمدني مان حاصل ٿيڻ جو امڪان ظاهر ڪيو ويو آهي جيڪو اندروني آمدني ۾ مسلسل واڌ جو اشارو آهي ايندڙ مالي سال لاءِ مجموعي خرچن جو ڪاٿو 9.394 ارب رپيا لڳايو ويو آهي جنهن ۾ سڀ کان وڏيڪ رقم ملازمن جي پگهارن رٽائرمينٽ وارن مالي فائدن انتظامي خرچن ۽ تدريسي سرگرمين لاءِ مخصوص ڪئي وئي آهي بجيٽ موجب 54.15 ملين رپين جي سرپلس (منافعو بخش) بجيٽ جو امڪان آهي جيڪو مالي سال 26-2025ع جي 11.62 ملين رپين جي نظرثاني ٿيل خساري جي ڀيٽ ۾ نمايان بهتري آهي ڪميٽي کي ٻڌايو ويو ته صوبائي حڪومت جي گرانٽ ان ايڊ وڌي 3.751 ارب رپيا ٿيڻ جو امڪان آهي جڏهن ته ٽيوشن فيس ۽ شاگردن سان لاڳاپيل ٻين وصولين مان ايندڙ مالي سال دوران 3.139 ارب رپين کان وڌيڪ آمدني جي اميد آهي يونيورسٽي تحقيقي سرگرمين ۽ علمي ترقي لاءِ پڻ اضافي فنڊ مخصوص ڪيا آهن ڊائريڪٽر فنانس ذيشان ميمڻ ڪميٽي کي آگاهه ڪيو ته تجويز ڪيل بجيٽ مالي نظم ضبط، وسيلن جي متحرڪ ڪرڻ ۽ وڌندڙ آپريشنل خرچن ٻاوجود تدريسي ۽ انتظامي سرگرمين جي جاري رکڻ کي نظر ۾ رکي تيار ڪئي وئي آهي هن چيو ته انهن تخمينن جو مقصد يونيورسٽي جي مالي استحڪام کي مضبوط بڻائڻ سان گڏ تدريس، تحقيق ۽ شاگردن کي فراهم ڪيل خدمتن ۾ سيڙپ ڪاري جي جاري رکڻ آهي وائيس چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر فتح محمد مري حقيقي حالتن تي ٻڌل ۽ مستقبل جي ضرورتن کي نظر ۾ رکي تيار ڪيل بجيٽ تي فنانس ٽيم کي ساراهيو هن مالي معاملن ۾ احتياط، آمدنيءَ جي ذريعن ۾ واڌ ۽ موجود وسيلن جي بهترين استعمال تي زور ڏيندي چيو ته اُن سان يونيورسٽي جي علمي معيار ۽ ڊگهي مدي واري ترقي کي وڌيڪ هٿي ملندي هن چيو ته هن ٻيري بجيٽ ۾ شاگردن لاءِ خدمتن تعليمي سهولتن ۽ تحقيق تي خاص ڌيان ڏنو ويو آهي. فنانس اينڊ پلاننگ ڪميٽي جي اجلاس ۾ ڊاڪٽر محمد خان سانگي ڊاڪٽر جاويد احمد چانڊيو ڊاڪٽر عرفان ملاح هائير ايجوڪيشن ڪميشن اسلام آباد جي نمائندي سر سبطين هائير ايجوڪيشن ڪميشن سنڌ جي نامزد ميمبر فيروز ميمڻ زين العابدين شاهه منور خواجا ۽ فوزيه شيخ پڻ شرڪت ڪئي ۽ ايجنڊا جي مختلف معاملن تي پنهنجون تجويزون ۽ رايا پيش ڪيا. چانسيلر بجيٽ جلد سينڊيڪيٽ ۾ منظوريءَ لاءِ پيش ڪئي ويندي.

بقايا 21 "روزاني عبرت"

احتجاجي مظاهرو ڪري نعريبازي ڪئي، ان موقعي تي متاثر پورهيت صحافين آڏو دانهيندي چيو ته آءٌ هوٽل تي بيرا گيري ڪري پيٽ گذر ڪري پنهنجي اولاد کي پاليو آهي پر اڄ منهنجو پٽ فهيم سالي محمود اُرڙو منهنجي پاءُ غلام رسول اُرڙو سان گڏجي منهنجي معاش سرعام وچ شهر ۾ تشدد ڪري منهنجا ڪپڙا ڦاڙي گهر مان ڪڍي ڇڏيو آهي. مان اهڙي دانهن ڪئي سيوهڻ ٿاڻي تي ويس پر پوليس منهنجو تدارڪ نه ڪيو ۽ هن وقت آئون هوٽل جي بينچن تي سمهي رات گذارڻ تي مجبور آهيان هن وڌيڪ ٻڌايو ته منهنجي امڙ فوت ٿيڻ کان اڳ گهر جا ڪاغذ منهنجي گهر واري جي نالي ڪري وئي جنهن بعد منهنجي پاءُ ۽ سالي منهنجي نئين پٽ فهيم کي ورغلائي لالچ ڏيارڻي ته گهر تي قبضو ڪرڻ لاءِ زبردستي گهر واري کي طلاق ڏيارڻ تي مجبور ڪري رهيا آهن انڪار ڪرڻ تي هنن منهنجي معاش تشدد ڪيو آهي ۽ پنهنجي گهر ۾ داخل ٿيڻ نٿا ڏين جنهن ڪري مان دربدر آهيان متاثر پيرسن ايس ايس پي جامشورو ۽ وس وارن کي اپيل ڪندي مطالبو ڪيو ته پٽ سالي ۽ پاءُ خلاف قانوني ڪارروائي ڪري مون سان انصاف ڪيو وڃي.

بقايا 22 "روزاني عبرت"

ڪمار لالمناڻي، ڦيرو مل ۽ ٻين پڄڻ گاهي ميلي ۾ چار چند لڳائي ڇڏيا جڏهن ته ميلي ۾ گرو ٻاليري جي شيواداري پڳٽ گويي چند جي پڄڻ، وائين بيٺن ۽ گيٽين تي خوب داد وصول ڪيو ۽ ميلي ۾ آيل ياترين کي رقص ڪرڻ تي مجبور ڪري ڇڏيو ان موقعي تي لنگر عام جو پڻ بندوبست ڪيو ويو هو ان موقعي تي ڏاڏا پاريرهم آستانا ڻاڻوبولاخان ۾ ميلو لڳائيندڙ آلوائي پريوار ۽ پڳٽ بسو مل ڳالهائيندي چيو ته هي سنڌ ڌرتي صوفين سنتن درويشن جي ڌرتي آهي جتي اسين هندو توڙي مسلمان پائرن وانگر رهون ٿا هتي اسين هر تهوار گڏجي ملهائيندا آهيون ۽ اڻ جو اهو پڻ چوڻ هو ته اسين خوش قسمت آهيون جو پاڪستان جي پاڪ سرزمين تي رهون ٿا جتي اسان کي مڪمل آزادي حاصل آهي ته اسين پنهنجا مذهبي تهوار ۽ ميلا آزاديءَ سان ملهائي سگهون ٿا ميلي ۾ پاڪستان جي خوشحالي ۽ ترقي لاءِ دعا پڻ گهري وئي ميلي ۾ صحافي گهنشام داس ساماڻي پڳٽ شامون مل ونجهراڻي ڊاڪٽر ليلو مل ناٿواڻي ڊاڪٽر نارو مل هيمراجاڻي موٽو مل سونارو ۽ گرو گوبند سنگهه شيوا منڊلي شيوا منڊلي گرو منگل گر سنگت شيوا منڊلي ڻاڻوبولاخان جي شيوادارين ۽ ٻين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي.

بقايا 23 "روزاني عبرت"

جي ترتيب ۽ انتظام لاءِ هڪ پابند عالمي معاهدي جو مطالبو ڪندي چيو آهي ته دنيا کي صرف موسمياتي يا آبي بحران جو نه پر انصاف جو بحران سامهون آهي جتي هيٺاهين ۾ رهندڙ آبادين جا روزگار غذائي تحفظ ۽ بنيادي حق خطري ۾ آهن آڳاري ڏينهن اسلام آباد ۾ سنڌ طاس معاهدو، امن ۽ علائقائي استحڪام جو اهم ذريعو جي عنوان سان منعقد عالمي سيمينار کي خطاب ڪندي وفاقي وزير موسمياتي آفتن جي انساني اثرن کي پاڪستاني آبادگارن اقبال سولنگي جي ڪهاڻي ٻڌائي اجاگر ڪيو جن جو خاندان ست ڪان اٺ نسلن کان هاريءَ سان واڳيل هو پر هر هر ايندڙ ٻوڏ انهن جون زندگيون تباهه ڪري ڇڏيون هن چيو ته اقبال سولنگي جي زرعي زمين 2010ع جي ٻوڏ ۾ تباهه ٿي وئي بيهر آباد ٿيڻ کان پوءِ 2012ع ۾ هڪ ٻيرو ٻيهر ٻوڏ ان کي متاثر ڪيو هن ڪجهه وقت پنهنجي خاندان جي ڪفالت لاءِ هاريو چڏي ڏنو پر پاڻي لهي وڃڻ کان پوءِ ٻيهر ٻني باري جو ڪم شروع ڪيو جڏهن ته 2022ع جي ٻوڏ ان جي زندگيءَ هڪ ڀيرو ٻيهر اجاڙي ڇڏي، سندس سال گهر ۽ ٻارن جا اسڪول لڙهي ويا، خاندان بي گهر ٿيو ۽ آخرڪار هن ٻني باري جو ڪم ڇڏي ڪراچي ۾ مزدوري اختيار ڪري ورتي مصدق ملڪ چيو ته اقبال سولنگي جي ڪهاڻي منفرد ناهي ٻر سڄي دنيا ۾ لکين ماڻهن جي زندگين جي عڪاسي ڪري ٿي هن چيو ته بنگلاديش جا آبادگار زراعت ساهيڪيري لاءِ پاڻي جي وهڪري تي پاڙين ٿا پر جڏهن پاڻي نٿو پهچي ته ملاح بکيا رهجي وڃن ٿا ۽ آبادگار پنهنجي زمين تي پوکائي نٿا ڪري سگهن هن آفريڪا جي سامونڊي خطي جو حوالو ڏيندي ٻوڏ جو ذڪر ڪيو جيڪي معاشي وارن علائقن ۾ پاڻي جو وهڪرو رڪجي وڃڻ سبب درياهه سڪي وڃڻ کان پوءِ روزانو اٽڪل چار ميل جو سفر طئي ڪري صرف هڪ بالٽي پاڻي حاصل ڪندا آهن وفاقي وزير اهڙي طرح جون ڪهاڻيون نيل درياهه دجله جي ڏيڍ وارن علائقن اڳوڻي ارال ۽ ميڪانگ سمنڊن ۾ به ملن ٿا جيڪي هڪ عالمي مسئلا جون مختلف صورتون آهن مصدق ملڪ ٻڌايو ته سنڌ جي وهڪري جي لاهن چاڙهن جو حوالو ڏيندي چيو ته بنا برسات جي پاڻي جو مقدار 1500 ڪيوسڪ ڪان وڌي 78 هزار ڪيوسڪ ٿيو ۽ وري ٻيهر 1500 ڪيوسڪ تي اچي ويو جنهن جو واحد ممڪن سبب اهو ٿي آهي ته پاڻي جي وهڪري کي ڪو ٻيو ڪنٽرول ڪري رهيو آهي. هن چيو ته پاڪستان جي اٽڪل اڌ آبادي يعني تقريبن 12 ڪروڙ ماڻهو زراعت

[Left half of page (bakaya sections 24–57) not transcribed: illegible at available resolution]

روزاني عبرت

ايڊيٽوريل

پاڪ-ڀارت لاڳاپن جي بحاليءَ لاءِ اهم شخصيتن جو گڏيل خط! — صفحو 4

محمود شام: وچولو طبقو اسان جي تقدير بدلائي سگهي ٿو — صفحو 4

اعجاز ممنائي: ڌارين جي نيڪاليءَ واري اعلان تي عملي جامو پهرايو! — صفحو 4

مختيار انڙ: اڄوڪو ڏينهن 03 جولاءِ — صفحو 4

نصيرآباد ۾ پيئڻ جي پاڻي جي بحران، زراعت جي تباهي ۽ بدامني خلاف احتجاجي ريلي

شهري اتحاد نصيرآباد پاران نوناري محلي کان آرٽر شاخ تائين احتجاجي ريلي ڪڍي وئي، نعريبازي

جولاءِ جو مهينو شروع ٿي چڪو آهي، پر نصيرآباد جون ڪيترين ئي زرعي شاخون اڃا تائين پڇڙي تائين سڪي پيون آهن: اڳواڻ

هر سال وانگر هن ڀيري به هڙوادو پاڻي جي ڪوٽ پيدا ڪري ننڍن آبادگارن جو معاشي استحصال ڪيو پيو وڃي، نوٽيس ورتو

نصيرآباد ۾ پيئڻ جي پاڻي جي بحران، زراعت جي تباهي ۽ بدامني خلاف احتجاجي ريلي ڪڍي پئي وڃي

مسوريڳڙي لڳ ٻيلن تي قبضن ۽ وڻن جي غيرقانوني واڍي خلاف ميانڻ ٻيلي ۾ ڪنوينشن

ٻيلن لاءِ 55 لک ايڪڙ زمين مان صرف 2 لک ايڪڙ زمين بچي آهي، عوامي جاڳرتا مهم هلائڻ جي ضرورت آهي: اڳواڻ

ٻيلا صرف تقريرن سان نه پر عملي جدوجهد سان بچندا، عوام کي روڊن تي نڪري پنهنجو آواز بلند ڪرڻو پوندو

سامونڊي پٽيءَ ۽ ٿرجا ٻيلا ختم ٿيڻ سبب لکين ايڪڙ زمين سمنڊ ڳڙڪائي ويو آهي ۽ مقامي ماڻهو لڏپلاڻ تي مجبور ٿي ويا آهن

مسوريڳڙي ٻيلن تي قبضن ۽ وڻن جي غيرقانوني واڍي خلاف ميانڻ ٻيلي ۾ ڪنوينشن ٿي رهيو آهي

سيبس يونيورسٽي ڄامشورو لاءِ هڪ ٻيو اعزاز

گوگل ڪيريئر سرٽيفڪيٽس پروگرام ۾ 100 سيڪڙو هدف حاصل ڪري ورتو

يونيورسٽي کي پهرئين مرحلي ۾ 150 ۽ ٻئي مرحلي ۾ 300 شاگردن جون سيٽون مليون

ڄامشورو: وي سي سيبس يونيورسٽي ڊاڪٽر اريلا ڀٽو ايم او يو تي صحيح ڪندي

ڪوٽڙي ڪبير ۾ ڳوٺ گل سولنگي واسين جو احتجاج

محبوب سولنگي مزدوري ڪري پيٽ پاليندو آهي: معشوق سولنگي

منگهوپير ٽائون جي چيئرمين سان همدرد يونيورسٽي انتظاميه جي ملاقات

ڪراچي: ڪي ايم سي منگهوپير چيئرمين حاجي نواز علي بروهي جو همدرد يونيورسٽي جي انتظاميا سان ملاقات دوران ورتل فوٽو

ملاقات دوران ملازمن ۽ مزدورن کي درپيش پراڻن مسئلن تي تفصيلي غور ويچار

مزدورن جي جائز مطالبن ۽ مسئلن کي ترجيحي بنيادن تي حل ڪيو ويندو: حاجي نواز علي بروهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ٽائون ميونسپل حاجي نواز علي بروهي طرفان علائقي ۾...

عوام کي رياست جي چالاڪين بابت ٻڌايو ويندو: مشتاق ماڇوئو

قومي عوامي تحريڪ مرڪز پاران شروع ڪيل جدوجهد جاري آهي

10جولائي تي ڪاظمي سينٽر کان قاضي سرفراز ميمڻ چوڪ تائين احتجاجي ريلي ڪڍي ويندي

سڪرنڊ (ن ع) قومي عوامي تحريڪ مرڪز پاران "متحد سنڌ مضبوط سنڌ" جي عنوان تحت 10 جون کان 31 جولائي تائين شروع ڪيل جدوجهد جي سلسلي ۾ قومي عوامي تحريڪ جي ضلعي پريس سيڪريٽري مشتاق ماڇوئو ضلعي ڊپٽي جنرل...

سڪرنڊ: مشتاق ماڇوئو پريس ڪانفرنس کي خطاب ڪندي

ٿيليسيميا پيشنٽس ويلفيئر سوسائٽي جي ايگزيڪيوٽو ڪاميٽي جي ساليانو گڏجاڻي

اجلاس ۾ ڊاڪٽر محمد صادق سيال سال جي ڪارڪردگي رپورٽ پيش ڪئي، اطمينان جو اظهار

هن سال ٿيليسيميا جي مريضن ۾ اضافو ٿيو آهي، جيڪي سنڌ جي مختلف شهرن مان آيا آهن: اڳواڻ

سڪرنڊ: ٿيليسيميا پيشنٽس ويلفيئر سوسائٽي جي ايگزيڪيوٽو ڪاميٽي جي ساليانو گڏجاڻي ٿي رهي آهي

فٽ بال ورلڊ ڪپ 2026ع

۾ انگلينڊ جي ٽيم پاران ٽاپ 16 ۾ رسائي

ملي ۾ ميگهواڙ پريميئر ليگ پاران ڪرڪيٽ ٽورنامينٽ شروع

پهرين ميچ جو افتتاح پ پ پ اڳواڻ انجنيئر گيان چند ٺڪراڻي ۽ راهول جيوڻ ڪيو

ميگهواڙ پريميئر ليگ وڏيڪ ٽن ڏينهن تائين جاري رهندي فائنل ۾ انعام ورهايا ويندا

سڄاول ۾ آل پاڪستان واپڊا هائيڊرو اليڪٽرڪ ورڪرز يونين جو اجلاس

يونين جي ميمبرن پاران متفقه راءِ ۽ اڪثريت سان اڳوڻي پينل تي ڀرپور اعتماد جو اظهار

ملازمن جي جائز مسئلن جي حل لاءِ هر فورم تي آواز اٿاريندا سين: علي اڪبر لاشاري

سڄاول: آل پاڪستان واپڊا هائيڊرو اليڪٽرڪ ورڪرز يونين جو اجلاس ٿي رهيو آهي

فيفا ورلڊ ڪپ 2026ع ۾ بيلجيم

پاران سنسني خيز فتح، ورلڊ ڪپ جي پري ڪوارٽر فائنل لاءِ ڪوالیفائي ڪري ورتو

خيرپور جي فرسٽ ايڊيشنل سيشن جج پاران قتل ڪيس جو فيصلو

هڪ جوابدار کي موت جي سزا ۽ چئن جوابدارن کي عمر قيد جي سزا

سپٽي جوابدار گڏيل طور مقتول بشير احمد جوٽيجي جي وارثن کي 25 لک رپيا معاوضو ادا ڪندا

سڄاول لڳ سر نالي تي تعمير هيٺ پل جي ڪم ۾ ميننا سست رفتاري خلاف احتجاج

پل جي تعمير دوران سر نالي کي عارضي طور بند ڪرڻ سبب پاڻي جو قدرتي وهڪرو متاثر ٿيو آهي: آبادگار

پاڻي بيهڻ سبب فصل سخت متاثر ٿي رهيا آهن، جڏهن ته علائقي ۾ روزاني آمدرفت پڻ ڏکي بڻجي وئي آهي

پاڻي جي نيڪال لاءِ مناسب انتظام نه هجڻ ڪري زرعي زمينون مسلسل متاثر ٿي رهيون آهن، پل جو ڪم جلد مڪمل ڪيو وڃي

سڄاول: سر نالي تي تعمير هيٺ پل جي ڪم ۾ ميننا سست رفتاري خلاف احتجاج ڪيو پيو وڃي

سڄاول (د ر) سر نالي تي پل جي تعمير ۾ سست رفتاري خلاف آبادگارن جو احتجاج، ڪم جلد مڪمل ڪرڻ جو مطالبو...

ڏگهڙي مان گذرندڙ برساتي پاڻي جي قدرتي لنگهه سرفراز واهه جي صفائي نه ٿي

ڍهي پيل پل واري هنڌ تي برساتن جي ڏينهن ۾ ٻوڏ جهڙي صورتحال سبب وڏي تباهي جو خدشو

ڏگهڙي کي ڪيترن ئي ڳوٺن سان ملائيندڙ سرفراز واهه تي پل گذريل هڪ سال کان زبون حالي سبب ڍهي پيو آهي: رهواسي

ڪاٺي ڳري مشينري ذريعي پل جي ٻن دروازن کي مٽي وجهي بند ڪري ڇڏيو آهي ۽ رڳو هڪ دروازو کليل ڇڏيو ويو آهي

ڏگهڙي مان گذرندڙ برساتي پاڻي جي قدرتي لنگهه سرفراز واهه جي صفائي نه ٿي سگهي آهي

حيدرآباد ۾ سول سوسائٽي سنڌ جي سڏ تي غلام نبي مڪسي جي بي رحمانه قتل خلاف احتجاج

شهيد غلام نبي مڪسي کي انصاف، قاتلن جي گرفتاري ۽ قانون جي بالادستي جي حق ۾ نعريبازي

واقعي ۾ ملوث سمورن جوابدارن کي بنا دير گرفتار ڪري شفاف جاچ ذريعي قانون موجب سخت سزا ڏني وڃي: اڳواڻ

جيڪڏهن قاتلن کي جلد گرفتار نه ڪيو ويو ته سول سوسائٽي سنڌ احتجاج جو دائرو سڄي صوبي تائين وڌائيندي

مسوريڳڙي ۾ ڪاري ڪامڻ جي موذي وبا تي ضابطو نه اچي سگهيو

ڳوٺ غلام حيدر جويو ۾ 60 سالہ عبدالرحمان ولد احمد جويو ڪاري ڪامڻ وگهي فوت

دوست محمد ولد محمد رمضان خاصخيلي پڻ ڪاري ڪامڻ وگهي فوت ٿي ويو هو

ٽارو شاهه: اڳوڻي ايم اين اي حاجي دريا خان جلباڻي جي گهرواري جي وفات تي تعزيتي سلسلو جاري

سنڌ پوليس ۾ انتظاميا جو ٻٽو معيار جاري آهي: علامه مبشر حسن

ماتمي جلوسن، مجلسن تي سبيل لڳائڻ تي ڪوڙا ڪيس داخل ڪيا ويا آهن

پابندي مڙهيل تنظيمن جا ڪارڪن نالا تبديل ڪري ساڳيا انتشار ڦهلائڻ وارا ڪم ڪري رهيا آهن

حيدرآباد ڪينٽونمينٽ بورڊ جي اڳوڻي ڪائونسلر پاران فرمان الاهي شيخ جي گهرواري جي وفات تي ڏک جو اظهار

خيرپور جي پاپوليشن ويلفيئر آفيس ۾ خالي جاين لاءِ ڀرتي

15 خالي جاين تي ڀرتي لاءِ اميدوارن جا انٽرويو منعقد ڪيا ويا

ڀرتيون مڪمل شفافيت، ميرٽ ۽ انصاف جي اصولن تحت ڪيون پيون وڃن: ڊي سي

ڊي سي آفيس شڪارپور ۾ پيٽرول ۽ ڊيزل جي اڳهن ۾ گهٽتائي بعد ڪرايـن ۾ لاٿ کي يقيني بڻائڻ جي حوالي سان گڏجاڻي

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan

ABC CERTIFIED

متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال

ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد

روزاني عبرت

هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پهلوار پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي

روزانہ عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي

Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk

جمع 03 جولاءِ 2026ع

پاڪ-ڀارت لاڳاپن جي بحالي لاءِ اهم شخصيتن جو گڏيل خط!

ڏکڻ ايشيا دنيا جو اهو خِطو آهي، جتي وڏي آبادي، وسيع قدرتي وسيلا ۽ نوجوانن جي وڏي اڪثريت موجود هجڻ باوجود غربت، بيروزگاري، عدمِ استحڪام ۽ سياسي ڇڪتاڻ ترقيءَ جي راهہ ۾ وڏي رڪاوٽ بڻيل آهي پاڪستان ۽ ڀارت، جيڪي هن خطي جون ٻہ اهم جوهري قوتون آهن، آزاديءَ کانپوءِ ڪيترين ئي جنگين، سرحدي تڪرارن ۽ سياسي اختلافن سبب اڄ تائين مڪمل اعتماد جو ماحول قائم ڪري نہ سگهيا آهن. نتيجي طور ٻنهي ملڪن جا وسيلا ترقي بدران دفاعي ضرورتن تي خرچ ٿيندا رهيا آهن، جڏهن تہ عام ماڻهو امن خوشحالي ۽ ترقيءَ جي ثمر کان گهڻي حد تائين محروم رهيا آهن اهڙي پسمنظر ۾ پاڪستان ۽ ڀارت جي 117 نامور شخصيتن ٻنهي ملڪن جي سربراهن شهباز شريف ۽ نريندر موديءَ ڏانهن لکيل گڏيل ۽ کليل خط هڪ اهم ۽ حوصلا افزا قدم آهي. هن خط ۾ ٻنهي حڪومتن کان مطالبو ڪيو ويو آهي تہ هو باهمي لاڳاپن کي معمول تي آڻڻ، اعتماد جي فضا بحال ڪرڻ ۽ مستقل امن لاءِ سنجيده، عملي ۽ پائيدار قدم کڻن اها اپيل صرف سياسي نوعيت جي نہ پر خطي جي لکين نوجوانن جي مستقبل، معاشي استحڪام ۽ سماجي خوشحاليءَ سان پڻ سڌيءَ ريت لاڳاپيل آهي. هيءَ حقيقت ڪنهن کان لڪل ناهي تہ پاڪستان ۽ ڀارت دنيا جي تقريباً پنجين حصي جي آباديءَ جو گهر آهن جنهن ۾ وڏي اڪثريت نوجوانن تي مشتمل آهي. جيڪڏهن ٻنهي ملڪن جا وسيلا هٿيارن جي ڊوڙ بدران تعليم، صحت، سائنس، ٽيڪنالاجي، روزگار ۽ بنيادي ڍانچي جي ترقيءَ تي خرچ ٿين تہ نہ صرف ٻنهي ملڪن جو عوام فائدو حاصل ڪندو پر سڄي ڏکڻ ايشيا ۾ اقتصادي خوشحاليءَ جا نوان در کلندا.

سينٽر فار پيس اينڊ پروگريس جي سرپرستيءَ ۾ جاري ڪيل هن خط تي ٻنهي ملڪن جي سياستدانن، سفارتڪارن، دانشورن ۽ تعليمي ماهرن جون صحيحون موجود آهن انهن شخصيتن جو گڏيل آواز اهو ظاهر ڪري ٿو تہ امن صرف حڪومتن جي ذميواري ناهي پر سماج جي باشعور طبقن جي بہ خواهش آهي. جڏهن مختلف خيالن ۽ سياسي وابستگين سان تعلق رکندڙ ماڻهو امن لاءِ هڪ ئي پليٽ فارم تي گڏ ٿين ٿا تہ اها ڳالهہ مستقبل لاءِ اميد جو هڪ روشن ڪرڻو بڻجي ٿي. خط ۾ اعتماد سازيءَ لاءِ جيڪي تجويزون پيش ڪيون ويون آهن، سي عملي ۽ حقيقت پسند آهن ٻنهي ملڪن ۾ مڪمل سفارتي لاڳاپن جي بحالي، هاءِ ڪمشنرن جي ٻيهر مقرري، ويزا خدمتن جي بحالي، قضائي حدن ڪي واپاري اڏامن لاءِ کولڻ، واڳها- اٽاري سرحد ذريعي واپار ۽ آمدرفت جي بحالي، سرينگر- مظفرآباد بس سروس کي ٻيهر شروع ڪرڻ ۽ عوامي رابطن کي هٿي ڏيڻ جهڙا قدم ٻنهي ملڪن وچ ۾ پيدا ٿيل بي اعتماديءَ کي گهٽائڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪري سگهن ٿا. تاريخ شاهد آهي تہ جڏهن بہ پاڪستان ۽ ڀارت وچ ۾ ڳالهين جو سلسلو جاري رهيو تڏهن ڇڪتاڻ ۾ گهٽتائي آئي ۽ واپار سياحت، تعليم ۽ ثقافتي رابطن ۾ بهتري پيدا ٿي. ان جي ابتڙ جڏهن بہ ڳالهين جا در بند ٿيا، تڏهن غلط فهميون وڌيون، سرحدي ڇڪتاڻ ۾ اضافو ٿيو ۽ ٻنهي ملڪن جي عوام کي معاشي ۽ سماجي نقصان برداشت ڪرڻو پيو تنهن ڪري اختلافن جو حل جنگ يا ڌمڪين ۾ نہ پر مسلسل ڳالهين، سفارتڪاري ۽ باهمي احترام ۾ موجود آهي. پاڪستان ۽ ڀارت جي عوام جي تاريخ ثقافت، ٻوليون روايتون ۽ ڪيترائي سماجي قدر هڪٻئي سان ڳنڍيل آهن ادب، موسيقي، راندين، فلم، تعليم ۽ واپار جهڙا شعبا اهڙا وسيلا آهن، جيڪي سياسي اختلافن جي باوجود ماڻهن کي هڪ ٻئي جي ويجهو آڻي سگهن ٿا. اسين سمجهون ٿا نوجوان نسل کي نفرت بدران اميد، تعاون ۽ ترقيءَ جو پيغام ڏيڻ وقت جي اهم ضرورت بڻجي چڪو آهي. يقيناً ٻنهي ملڪن وچ ۾ ڪجهہ پيچيده مسئلا موجود آهن جن کي نظرانداز نٿو ڪري سگهجي. پر اهي مسئلا ڳالهين جي ميز تي ئي حل ٿي سگهن ٿا، نہ ئي تڪرار، الزام تراشي يا فوجي ڇڪتاڻ وسيلي هڪ ذميوار قيادت جي سڃاڻپ اها هوندي آهي تہ اها جذبات بدران تدبر، صبر ۽ سفارتڪاريءَ کي ترجيح ڏئي، جيئن ايندڙ نسل امن ۽ ترقيءَ واري ماحول ۾ زندگي گذاري سگهي

لطيفي لات ——— شاهہ عبداللطيف ڀٽائي

ڪارا ڪڪر ڪيس، اڄ پڻ اُتر پار ڏي،
وِڄون وَسڻ آيون، ڪَري لال لِبيس،
پرين جي پرديس، مون کي مينهن ميڙيا.

بارانِي علائقن يعني اهي علائقا يا وسنديون جيڪي برسات پوڻ ڪري آباد ٿينديون آهن يا جتي نهري پاڻي جي پهچ ئي نہ هوندي آهي جيئن ٿر، ڪاڇو، ڪوهستان جا علائقا آهن لطيف سائين اتان جو واڳ منڊل پيش ڪري ٿو، جن عورتن جا ور، مڱڻ، مائٽ ٻڙاجي علائقن ڏانهن گذران ڪارڻ ويل آهن تن جي سڪ ۾ هو اپ ڏانهن واجهائينديون رهنديون آهن ۽ خاص ڪري سارنگ (ساوڻيءَ) جي منڊ ۾. هن بيت ۾ بہ لطيف سائين ان باراني علائقن جي رهواسڻ عورت جي امنگن جي ترجماني ڪري ٿو تہ "جڏهن هوءَ پنهنجي ڪارن وارن جهڙي ڪڪرن کي اتر طرف کان ايندي ڏسي ٿي تہ ڏاڍو خوش ٿئي ٿي ۽ پڌائي ٿي هي جيڪي وڄن يا ڪنوڻن جا چمڪاٽ آهن جيڪي هتي مينهن وسڻ آيون آهن سي مون کي ڪنهن خوبصورت ڳاڙهي وڳي يا لباس جيڪو ڪنوار کي پارايو ويندو آهي ان جهڙو ڏيک ڏئي رهيون آهن آئون خوش ان ڪري آهيان جو منهنجا پرين پيارا جي ٻوراٽهن علائقن ڏانهن ويل آهن سي مينهن وسڻ جي مهڙ ڪري مون وٽ موٽي ايندا، سڪ، اڪير پوري ٿيندي، سُک ۽ خوشي موٽي ايندي جو منهنجا سڄڻ پنهنجن علائقن جي آباد ٿيڻ ڪري واپس وريا آهن (تحقيق ۽ ترتيب : شاهنواز راڄپر)

وچولو طبقو اسان جي تقدير بدلائي سگهي ٿو

محمود شام

اڄڪلهہ دنيا غير معمولي حالتن مان گذري رهي آهي ۽ اهڙين حالتن کي منهن ڏيڻ لاءِ غير معمولي سمجهہ، ڏاهپ ۽ دور انديشي جي ضرورت آهي پر ٿورن حڪمرانن کانسواءِ گهڻا حڪمران پنهنجن ملڪن کي مضبوط پاليسين بدران عارضي سهارن ۽ ٻيساکين جي آڌار تي هلائي رهيا آهن ان جي ابتڙ پاڪستان جي وچولي طبقي وارن خاندانن وٽ اڄ بہ سمجهہ، شعور ۽ مستقبل بابت سوچڻ جي صلاحيت موجود آهي هن ملڪ وٽ قدرتي معدني وسيلا بہ آهن ۽ محنتي انساني قوت بہ. تنهن ڪري جيڪڏهن سٺي رٿابندي ۽ ايمانداري سان ڪم ڪيو وڃي تہ موجوده بحرانن تي ضابطو آڻي سگهجي ٿو سوشل ميڊيا، جهڙوڪ: ايڪس، فيس بڪ ۽ انسٽاگرام، هاڻي حالتن تي ايترو تہ اثرانداز ٿي ويا آهن جو سوچيل سمجهيل حڪمت عملي پٺتي رهجي وئي آهي هاڻي جيڪا ڳالهہ ڪنهن جي وانان نڪري ٿي، اها پل پل ۾ هر هنڌ ڦهلجي وڃي ٿي جڏهن دنيا جي سڀ کان وڏي فوجي، سياسي ۽ معاشي طاقت جو چونڊيل سربراهہ ئي آئين، پارليامينٽ، سينيٽ يا پنهنجي ڪابينا جي پرواهہ نہ ڪندو ۽ جيئرن جاڳندن ماڻهن ۽ آباد شهرن جي تباهيءَ تي بہ ڪيس ڪو احساس نہ هوندو، تہ پوءِ ايشيا ۽ آفريڪا جي ننڍين رياستن جي غيرچونڊيل يا مڙهيل حڪمرانن کان اها اميد ڪيئن رکي سگهجي ٿي تہ اهي پنهنجي عوام جي غربت، بک ۽ جيئڻ جي مسئلن جي ڪا ڳڻتي ڪندا؟

هاڻي نہ ڪو ڊڪشنري ڏسڻ جي تڪليف ڪري ٿو، نہ ورق تاريخ مان سبق وٺڻ لاءِ تيار آهي نہ روسو، نہ ٽالٽن بي ۽ نہ ئي ابن خلدون جهڙن وڏن مفڪرن جي ڳالهہ ٻڌڻ وارو ڪو رهيو آهي، جو تہ هر ماڻهو پاڻ کي انهن کان گهٽ نٿو سمجهي پوءِ اهڙي حالت ۾ ماڻهو تاريخ جي درياءَ مان جهاتي پائي سبق وٺڻ جي ضرورت ئي ڇو محسوس ڪندو؟ انهن سينٽي مايوسين زوال ۽ تباهيءَ جي منظرن جي وچ ۾ بيٺل هوندي بہ خبر ناهي ڇو اڄ صبح کان منهنجي دل اميد سان ڀرجي وئي آهي هوا بہ جڻ سٺن ڏينهن جي خوشخبري ڏئي رهي آهي صبح جو جهومندڙ وڻ ٽڙندڙ گل ۽ مسجدن جا مينار بہ جڻ اهوئي پيغام ڏئي رهيا آهن تہ هاڻي حالتون بدلجڻ واريون آهن اهو احساس مون کي ان وقت وڌيڪ ٿئي ٿو، جڏهن پنهنجي ملڪ جي سياحتي وي لاگرز جي اکين سان پاڪستان جا حسين علائقا ڏسان ٿو آزاد جموں ۽ ڪشمير، گلگت بلتستان، خيبر پختونخوا، ضم ٿيل قبائلي ضلعا، سنڌ جا ريگستان ۽ ٻيٽ، بلوچستان جا صدين پراڻا پهاڙ پنجاب جا ٻيلا ۽ تاريخي قلعا ڏسي محسوس ٿئي ٿو تہ پاڪستان قدرتي وسيلن سان مالا مال ملڪ آهي انهن هنڌن بابت ناهيل هر وڊيو مضبوط شاهدين سان اهو يقين ڏياري ٿي تہ جيڪڏهن سچي نيت ۽ صحيح رٿابندي سان ڪم ڪيو وڃي تہ هيءَ ڌرتي وڏي خوشحالي آڻي سگهي ٿي پر پوءِ منهنجو شڪي ذهن هڪ سوال ضرور اٿاري ٿو تہ جڏهن اِهي سڀ وسيلا ۽ نعمتون 1947ع کان موجود هيون، تہ پوءِ انهن مان صحيح فائدو ڇو نہ ورتو ويو؟ آخر اهي ڪير هئا، جن جي غلط پاليسين ۽ نااهلي سبب ماڻهن جون اميدون ئي ختم ٿي ويون ۽ اسان کي اهو يقين ئي نہ رهيو تہ هن ملڪ ۾ بهتري اچي سگهي ٿي؟

اڄ جو پاڪستان، جيتوڻيڪ قائداعظم جي تصور ڪيل پاڪستان جهڙو نہ رهيو آهي ۽ اوڀر پاڪستان بہ هاڻي ان جو حصو ناهي رهيو پر هن خطي جي اهميت تي پرڏيهي معاشي ماهرن ۽ مؤرخن جي نظر پاڪستان نهڻ کان بہ اڳ هئي آهي هتي موجود قدرتي ۽ معدني وسيلن کان چڱيءَ ريت واقف هئا. خاص طور آسٽريليا جا ڪاڻ ڪوڙڻ وارا ماهر چلي جا معدنيات جا ڄاڻو ۽ ڪينيڊا جا سون ڳوليندڙ ماهر هن علائقي جي دولت کي سڃاڻيندا هئا. 1972ع ۾ هتان ڪلي عام چيو ويو تہ سنڌو درياهہ جي ٻنهي ڪنارن تي پکڙيل هي علائقو، جنهن کي 1947ع ۾ پاڪستان جو نالو ڏنو ويو، معاشي لحاظ کان هڪ مضبوط ۽ قابل اعتماد ملڪ آهي، جنهن وٽ ترقي ۽ خوشحالي جا روشن امڪان موجود آهن پر بدقسمتيءَ سان اسان سول ۽ فوجي ادارن جي ڇڪتاڻ ۾ ئي ڦاسي وياسين جنهن سبب ملڪ جي ترقيءَ جو سفر سُست ٿي ويو جڏهن تہ پاڪستان وٽ معدني وسيلا، قدرتي نعمتون ۽ سڀ کان اهم، محنتي ۽ قابل انساني وسيلو بہ موجود آهي هيءَ ڌرتي صدين کان خوشحالي ۽ زرخيزيءَ جي علامت رهي آهي اسان جي خوشنصيبي اها بہ آهي تہ هن ملڪ ۾ سمنڊ، ساموندي ڪنارا، بنجر جبل، سرسبز جابلو علائقا، برف سان ڍڪيل چوٽيون، حسين واديون، ميدان، زرخيز زمينون، ريگستان، درياهہ، نديون، چشما ۽ ٻيلا سڀ گڏ موجود آهن جيڪڏهن بلي شاهہ، سلطان باهو، شاهہ حسين، وارث شاهہ، رحمان بابا، خوشحال خان ختڪ، مست توڪلي، ميان محمد بخش، شاهہ عبداللطيف ڀٽائي، سچل سرمست ۽ 20هين صديءَ جي ٻين وڏين شخصيتن جي لکڻين جو مطالعو ڪجي، تہ خبر پوي ٿي تہ بلوچ براهوئي، پشتون، سرائيڪي، پنجابي، پوٺوهاري، سنڌي، ڪشميري ۽ بلتي قومون پنهنجي ڌرتيءَ سان بيحد محبت ڪنديون هيون آهي محنتي ماڻهو هئا، جيڪي زمين کي آباد ڪري مختلف قسمن جا فصل پوکيندا هئا ۽ پنهنجي علائقن جي خوشحاليءَ ۾ اهم ڪردار ادا ڪندا هئا. اهو بہ سوچڻ جهڙو سوال آهي تہ انگريزن هن ڌرتيءَ تي حڪومت ڪرڻ لاءِ ڇو آيو؟ هن هتي ايترو وڏو ڍانچو (انفراسٽرڪچر) ڇو تعمير ڪيو؟ ۽ پوءِ هتان جي دولت ۽ وسيلن مان ڪيترو ڪجهہ ڪڍي لنڊن منتقل ڪيو؟ اڄ بہ آسٽريليا، نيوزيلينڊ، برطانيا، آمريڪا، ڪئنيڊا، فرانس ۽ اسپين جهڙا ملڪ پاڪستان جي انجنيئرن، ڊاڪٽرن، استادن ۽ محنت ڪش ماڻهن کي پنهنجي ملڪن ۾ ڪم ڪرڻ جا موقعا ڇو ڏين ٿا؟ ان جو سادو جواب اهو آهي تہ پاڪستاني ماڻهو قابليت ۽ محنت ۾ پنهنجو مٽ پاڻ آهن

انٽرنيٽ بہ منهنجون اميدون وڌائي رهيو آهي مختلف انگن اکرن موجب پاڪستان وٽ ٽامي، سون، ليٿيم، ڪرومائيٽ سميت ڪيترين ئي قيمتي ڌاتن ۽ پٿرن جا وڏا ذخيرا موجود آهن جن جي امڪاني ماليت ڇهن کان اٺن ٽريلين ڊالرن تائين ٻڌائي وڃي ٿي ساڳي ريت زراعت جي شعبي ۾ سالياني لڳ ڀڳ 125 ارب ڊالرن جي معاشي گنجائش موجود آهي، جڏهن تہ رڳو ميون جي برآمد مان بہ 15 ارب ڊالرن تائين آمدني حاصل ڪرڻ جا امڪان ظاهر ڪيا وڃن ٿا. جيڪڏهن چوپائي مال واري شعبي تي سنجيدگيءَ سان ڌيان ڏنو وڃي تہ پاڪستان هر سال لڳ ڀڳ 20 ارب ڊالر ڪمائي سگهي ٿو اهڙيءَ طرح ملڪ ۾ موجود تاريخي، سياحتي ۽ مذهبي ماڳن کي بهتر نموني ترقي ڏني وڃي تہ انهن مان سالياني 30 کان 40 ارب ڊالرن تائين آمدني حاصل ڪري سگهجي ٿي انفارميشن ٽيڪنالاجي جي شعبي ۾ بہ هر سال 10 کان 18 ارب ڊالرن تائين ڪمائڻ جا امڪان موجود آهن جڏهن تہ صنعتي شين جي برآمد مان بہ 60 کان 88 ارب ڊالرن تائين پرڏيهي ناڻو حاصل ٿي سگهي ٿو پر افسوس اهو آهي تہ ايتري صلاحيت ۽ وسيلن باوجود اسان هر ڀيري آءِ ايم ايف جو در کڙڪايون ٿا، جيڪو ڏکين شرطن سان قرض ڏئي ٿو ۽ اهو قرض بہ گهٽو ڪري اڳين قرضن جي وياج جي ادائيگي ۾ ئي خرچ ٿي وڃي ٿو.

اسان جي نوجوانن ۾ ذهانت، صلاحيت ۽ اڳتي ڏسڻ جي سوچ جي ڪا کوٽ ناهي اڄ جي جديد ٽيڪنالاجيءَ جي دنيا تي نظر وجهجي تہ پڙهيل لکيل هجن يا گهٽ پڙهيل، ڪيترن ئي ماڻهن نئين ٽيڪنالاجي تي سٺو عبور حاصل ڪري ورتو آهي اصل مسئلو اهو آهي تہ 1985ع کانپوءِ رياست ۽ حڪمران عوام جي مسئلن کان پري ٿي ويا، سندن چوڻ آهي تہ حڪمران پاڻ کي عوام جو حصو سمجهڻ بدران چڻ شاهي خاندان بڻائي ويٺا آهن جن کي رڳو پنهنجي اولاد ۽ پنهنجي مفادن جي ڳڻتي آهي تنهن هوندي بہ پاڪستان جو وچولو طبقو ۽ غربت جي لڪير کان هيٺ زندگي گذاريندڙ ماڻهو انهن حالتن جو مقابلو ڪري رهيا آهن ۽ پنهنجي همت سان اڳتي وڌي رهيا آهن هيءَ ڌرتي پنهنجن ماڻهن کي روشن خيلي، وسيع سوچ ۽ اڳتي وڌڻ جو حوصلو ڏئي ٿي صوفين جو پيغام بہ ڪين همٿ ۽ اميد بخشي ٿو انهيءَ ڪري اڄ بہ وڏا سائنسدان، رياضي جا ماهر، انفارميشن ٽيڪنالاجي جا ماهر، شاعر، ناول نگار ۽ نقاد گهٽو ڪري وچولي طبقي مان ئي ابري رهيا آهن قدرت جڻ انهن شاهي خاندانن کان دور انديشي، بلند خيلي ۽ تخليقي صلاحيت کسي ورتي آهي موجوده علائقائي، علمي ۽ ملڪي غير معمولي حالتن کي منهن ڏيڻ لاءِ جيڪا ڏاهپ، بصيرت ۽ معاملن کي سمجهڻ جي صلاحيت گهربل آهي، سا انهن حڪمرانن وٽ نظر نٿي اچي. تنهن ڪري مسئلا سلجهڻ بدران وڌيڪ الجهي پون ٿا. ٻئي پاسي، سوشل ميڊيا ماڻهن کي جاڳائي بہ رهي آهي ۽ لوڏي بہ رهي آهي. جڏهن تہ انٽرنيٽ دنيا جي بهترين ذهنن، نون خيالن ۽ ڪامياب ملڪن جا مثال اسان جي سامهون آڻي رهيو آهي انهيءَ ڪري پاڪستان جا وي لاگر بہ اميدن جا نوان در کوليندي، پنهنجي جان جوکي ۾ وجهي ملڪ جا حسين نظارا، تاريخي ماڳ ۽ قدرتي عجائبات دنيا آڏو پيش ڪري رهيا آهن جڏهن ڏورانهن علائقن جي نوجوانن بزرگن مائرن ۽ ڀينرن جي همت، اعتماد ۽ عزم سان ڀريل چهرا ڏسجن ٿا، تڏهن پنهنجي آبشارن، سرسبز وادين فصلن مال مويشي ۽ بلند جبلن تي فخر وڌيڪ وڌي وڃي ٿو اِها ڳالهہ بہ دل کي خوشي ڏئي ٿي تہ اسان جون مائرون اهڙي نسل کي جنم ڏئي رهيون آهن جيڪي حالتن کان هار مڃڻ بدران انهن سان همت سان مقابلو ڪري رهي آهي اهڙا منظر ڏسي احمد نديم قاسمي جو هي شعر ياد اچي وڃي ٿو:

حالات سے پنجہ آزما ہو
حالات کو سازگار کر لے

ڌارين جي نيڪاليءَ واري اعلان کي عملي جامو پهرايو!

اعجاز منگي

تازو وفاقي حڪومت ملڪ ۾ رهندڙ غيرقانوني پرڏيهين کي واپس موڪلڻ لاءِ پاڪستان جي گهرو وزارت حڪم ڏنو آهي تہ پاڪستان ۾ غير قانوني طور رهندڙ افغان شهرين کي فوري طور تي گرفتار ڪري ڊي پورٽ ڪيو وڃي ۽ 10 جولاءِ کانپوءِ ڪو بہ غيرقانوني افغان پاڪستان ۾ نظر نہ اچڻ گهرجي سرڪار جو اهو اعلان ڪو پهريون ڀيرو نہ ٿيو آهي هر حڪومت وقتي وقتي سان اهڙا اعلان ڪندي رهي آهي ۽ بہ چار ڏينهن آپريشن ڪري وري خاموشي اختيار ڪئي ويندي آهي جنهن مان فائدو وٺندي غيرقانوني رهندڙ ڌاريا پنهنجا شناختي ڪارڊ ۽ ڊوميسائيل ٺهرائي پنهنجون ملڪيتون وٺي ويهي رهن ٿا ۽ ائين محسوس ٿئي ٿو تہ هتان جا مقامي ماڻهو ڌاريا آهن جڏهن تہ ڌاريا هتان جا اصل رهاڪو لڳن ٿا. افسوس اِها سرڪار کي ڌارين جي انگن اکرن جي مڪمل خبر ناهي تہ ڪيترا غيرقانوني پرڏيهي ملڪ ۾ رهن ٿا؟ هن پيري بہ ڌارين جي بيدخلي بابت ڪا واضح پاليسي مرتب نہ ڪئي ويئي آهي تہ صرف افغانين کي ملڪ مان ڪڍڻو آهي يا سمورن غيرقانوني پرڏيهين کي ملڪ مان نيڪالي ڏيڻي آهي يعني جن وٽ ڪوبہ سفري دستاويز ناهي انهن کي ملڪ ۾ رهڻ جو جواز ناهي يا سمورن ڌارين کي ملڪ بدر ڪرڻو آهي جيڪڏهن اهو واضح نہ ڪيو ويندو تہ پوليس ۽ ٻيا فورسز ماضيءَ وانگر هر افغانيءَ کي گرفتار ڪري پنج روپيہ وٺي آزاد ڪندا رهندا هن ڀيري بہ سرڪار جي اعلانن تي عمل ٿيندو يا غير ملڪين کي سهولتون فراهم ڪندڙن خلاف قانون مطابق ڪارروائي ڪئي ويندي؟ هن وقت تائين تہ پرڏيهين جا غير قانوني سڃاڻپ ڪارڊ ناهيندڙن خلاف بہ ڪا ڪارروائي تہ ٿي سگهي آهي جنهن جي نتيجي ۾ اهي منظم طريقي سان پنهنجو نيٽ ورڪ وڇائي رهيا آهن هن وقت ڪراچي حيدرآباد جي پسگردائي وارا علائقا، سکر ۽ ٻيا اتر سنڌ جا شهر باءِ پاس سان لڳندڙ ڪجهہ مخصوص پٽين ۾ اهي ماڻهو ٽرانسپورٽ، هوٽلنگ، اسڪريپ ۽ هيوي مشينري جيڪا روڊن ۽ رستن جي تعمير ۾ استعمال ٿئي ٿي ان جو ڪاروبار ڪن ٿا. ائين ڪجهہ ڏينهن ڪم ڪرڻ بعد اتي ئي رهي پون ٿا ۽ مقامي ماڻهن جي معرفت ۽ سرپرستيءَ ۾ هتان جا رهاڪو ٿي منشيات ۽ هٿيارن جي اسمگلنگ جهڙا ڌوهہ ۽ دهشتگردي ڪرڻ لڳن ٿا. گذريل ڏينهن ڪراچيءَ جي گلستان جوهر ۾ قائم سنڌ رينجرز (پٽائي ونگ) جي هيڊڪوارٽر تي حملو ٿيو، جنهن ۾ هڪ بارود سان ڀريل گاڏي ڪئمپ سان ٽڪرائي تماڪو ڪيو ۽ اندر داخل ٿيڻ جي ڪوشش ڪئي ان بعد فورسز ۽ حملي آورن وچ ۾ فائرنگ جي ڏي وٺ ٿي جنهن جي نتيجي ۾ رينجرز جا ڪجهہ جوان بہ شهيد ٿيا تہ جوابي ڪارروائي ۾ 3 حملو ڪندڙ مارجي ويا ۽ هڪ دهشتگرد کي زخمي حالت ۾ گرفتار ڪيو ويو زخمي دهشتگرد کان پڇا ڳاڇا جي نتيجي ۾ ان جي نيٽ ورڪ جا مقامي ڪنيڪشن بہ ڳوليا ويا آهن حملي جي ذميواري تحريڪ طالبان پاڪستان جي ڌڙي 'جماعت الاحرار' قبولي آهي حملي کانپوءِ انٽيليجنس ۽ سيڪيورٽي ادارن ڪراچي سوڌو سڄي سنڌ ۾ ڪريڪ ڊائون شروع ڪيو آهي ڪراچي شهر اندر راتو رات سرچ آپريشن شروع ڪيا ويا ۽ چند ڪلاڪن اندر گلستان جوهر، سهراب ڳوٺ، ال آصف اسڪوائر، سچيڏنو ڳوٺ ۽ ٻين علائقن ۾ سرچ آپريشن ڪري ڪيترن ئي مشڪوڪ ماڻهن کي گرفتار بہ ڪيو ويو آهي پر اهو آپريشن رڳو واردات واري شهر ۾ ڇو ٿو ٿئي؟ بهتر ائين ٿيندو تہ سنڌ سميت پوري ملڪ مان افغانين جي خلاف ڀرپور ڪريڪ ڊائون شروع ڪري ملڪ مان نيڪالي ڏني وڃي لا اينڊ فورسز ادارا تحرڪ وٺن ۽ رينجرز اهلڪارن کي شهيد ڪندڙ دهشتگردن جو پلانڊ ورتو وڃي جيڪو بہ افغانين کي پناهہ ڏئي ٿو يا ڪرائي تي جڳهيون ڏئي ٿو انهن خلاف سخت کان سخت ڪارروائي ڪري ڪيس داخل ڪري ڪين جيل ڀيڙو ڪيو وڃي ان ۾ پنجاب حڪومت غير قانوني طور ترسيل ماڻهن خلاف هميشہ بنا رعايت جي قدم کنيا آهن جنهن ڪري پنجاب ۾ امن و امان جي فضا بهتر آهي هن وقت بہ سڄي پنجاب مان غير قانوني طور رهندڙ غير ملڪي شهرين جي نيڪاليءَ جو عمل جاري آهي آءِ جي پنجاب راءِ عبدالڪريم موجب اڄا تائين 35 هزار 719 افغانين سميت غير قانوني طور رهندڙ غير ملڪي شهرين کي ڊي پورٽ ڪيو ويو آهي جڏهن تہ 72 غير قانوني طور رهندڙ ماڻهو هن وقت هولڊنگ پوائنٽس تي موجود آهن ڊي پورٽ ٿيندڙن ۾ 14 هزار کان وڌيڪ مرد، 7 هزار 138 عورتون ۽ 14 هزار 529 ٻار شامل آهن جڏهن تہ ڊي پورٽ ٿيندڙن ۾ رهائشي ثبوت رکندڙ 11 هزار 47 شهري بہ شامل آهن آءِ جي پنجاب جو چوڻ آهي تہ سڄي صوبي ۾ سيڪيورٽي هاءِ الرٽ آهي ۽ سڀني غيرقانوني طور رهندڙ ماڻهن جي نيڪالي يقيني بڻائي پئي وڃي ڪنهن بہ غيرقانوني طور رهندڙ شهريءَ سان هاڻي ڪا رعايت نہ ڪئي ويندي جڏهن تہ سنڌ ۾ غيرقانوني طور رهندڙ ماڻهن خلاف سنڌ سرڪار پاران هميشہ نرمي نظر آئي آهي اڪثر سنڌ پوليس ڏيتي ليتي عيوض ڌارين افغانين کي ڪارروائي ڪرڻ بجاءِ بچائيندي رهي آهي جنهنڪري هيءَ ڌرتي جيڪا امن جي ڌرتي سڏبي هئي، سا رت سان ريج ٿي رهي آهي سهراب ڳوٺ ڌارين ڌوهارين جي آماجگاهہ بڻيل آهي، جتي اسان جي فورسز جا جوان بہ وڃڻ کان لنوائين ٿا. ائين ڪوٽڙي سائيٽ واري علائقي واري بستي ۾ غيرقانوني طور ڪيترائي افغاني رهن ٿا، جن جي سرپرستي بہ مقامي ماڻهو ۽ انتظاميہ ڪري ٿي ان سان گڏ ٽنڊوالهيار ۾ غير ملڪي افغانين جو سهولتڪار موجود آهي جيڪو هر ايندڙ ويندڙ افغانين کي پئسن عيوض ٽنڊوالهيار ۾ سهولتون فراهم ڪري ڏئي ٿو هن وقت تائين هي هزارين افغانين کي ٽنڊوالهيار ۾ آباد ڪري چڪو آهي جنهن ۾ سوين گهر حيدرآباد روڊ تي پٺاڻ ڪالونيءَ ۾ آباد ڪيا آهن ڪيترائي گهر پراڻي سبزي منڊي تصرپور روڊ تي آباد ڪيا آهن غلام جيلاني پٺاڻ ۽ جمع گل پٺاڻ باقاعدي ٽنڊوالهيار ۾ افغانين جو چار وڇايو آهي جنهن ۾ عثمان شاهہ هڙي، ڇمبڙ جهنبو مري، سنجر چانگ، بکيرا شريف، کولاچي اسٽاپ، ڪراچي هوٽل سميت ٻين مختلف جاين تي رهائش ۽ ڪاروبار ڪرائي ڏنا اٿن سندن سرپرستي ڪندڙ برٿ سرٽيفڪيٽ کان وٺي اسڪولي سرٽيفڪيٽ ۽ شناختي ڪارڊ بہ نادرا ۾ جاري ڪرائي ڏيندو آهي يوسين جي سيڪريٽرين کان وٺندي نادرا عملو ڌارين کي شناختي ڪارڊ جاري ڪري ڏيڻ ۾ ملوث آهن ائين سنڌ جي هر شهر ۾ غيرقانوني طور ڌارين جو مضبوط نيٽ ورڪ آهي جنهن خلاف سخت ڪريڪ ڊائون ٿيڻ گهرجي

گذريل ڏينهن پشاور هاءِ ڪورٽ جي جسٽس وقار احمد ۽ جسٽس انعام الله خان تي مشتمل بينچ درخواستن جي ٻڌڻي ڪئي درخواست گذارن موجب افغانستان ۾ ڪين اڳوڻي پيشي سياسي وابستگي يا صنفي بنيادن تي جانين کي خطرو هو، جنهن سبب اهي پاڪستان منتقل ٿيا اڪثر درخواست گذار يو اين ايچ سي آر سان پناهگير طور رجسٽرڊ آهن بين الاقوامي قانون موجب ڪنهن بہ اهڙي شخص کي ان ملڪ واپس موڪلڻ کان روڪي ٿو، جتي سندس جان يا آزاديءَ کي خطرو هجي ڪيترائي درخواست گذار ٻاهرين ملڪ منتقليءَ جي مختلف مرحلن، جن ۾ انٽرويوز ۽ سيڪيورٽي ڪليئرنس مڪمل ڪري چڪا آهن جڏهن تہ ڪيترن ماڻهن کي ٻين ملڪن ۾ آبادڪاري جي سفارش بہ ڪئي وئي آهي تازو هڪ ڀيرو ٻيهر وفاقي حڪومت پاران گلگت بلتستان ۽ آزاد ڪشمير سوڌو چئني صوبن جي چيف سيڪريٽرين کي نوٽيفڪيشن جاري ڪيو ويو آهي تہ غير قانوني افغانين کي ڪڍيو وڃي سنڌ حڪومت کي ان معاملي ۾ وڌيڪ سنجيدگيءَ جي ضرورت آهي گهرو وزارت کي پنهنجي ضلعي ۽ تعلقي انتظاميہ جي مدد سان ٽاسڪ فورس قائم ڪري سڄي سنڌ ۾ مڪمل مئپنگ ڪري، جعلي دستاويزن جي چنڊ ڇاڻ ڪرڻ گهرجي تہ جيئن هر غير قانوني طور رهيل شخص کي نيڪالي ڏني وڃي هيءُ موقعو آهي تہ پوري ملڪ سميت سموري سنڌ ۾ غيرقانوني رهندڙ ماڻهن کي بنا مصلحت جي نيڪالي ڏني وڃي تہ جيئن سنڌ ۾ دهشتگرديءَ جا ٻيهر واقعا پيش اچي نہ سگهن ۽ امن و امان جي صورتحال بهتر ٿي سگهي ۽ هر شهري پرسڪون زندگي گذاري سگهي

عبرت پوسٽ (اداري جو خط جي متن سان متفق هجڻ ضروري ناهي)

ايل پي جي گيس جي اگهہ ۾ ڪيل لاٿ جو عوام کي فائدو ڪڏهن ملندو؟

ملڪي تاريخ جي سڀ کان مهانگي ايل پي جي گيس خريد ڪرڻ عوام لاءِ وڏو عذاب بڻجي ويو آهي. ايل پي جي گيس مافيا کي ضابطي ۾ آڻڻ وارا ادارا بہ سندن اڳيان لاچار نظر اچي رهيا آهن ۽ ڪنهن ۾ بہ اها همت نظر نٿي اچي تہ ايل پي جي گيس مافيا خلاف اثرائتي ڪارروائي ڪري سگهي. رڪشا ڊرائيور ايتري مهانگي ايل پي جي گيس خريد ڪرڻ سبب هزارين رپين جا قرضي بڻجي ويا آهن. ٻن ويلن جي ماني تہ پري جي ڳالهہ هاڻي رڪشو هلائڻ بہ ڏکيو ٿي ويو آهي. ڪراچي ۽ حيدرآباد سميت ملڪ جي ڪنهن بہ حصي ۾ اوگرا طرفان مقرر ڪيل اگهہ تي ايل پي جي گيس موجود ناهي. عوام جو چوڻ آهي تہ اوگرا ۽ ايل پي جي گيس مافيا جي ڳٽ جوڙ سبب سستي ايل پي جي گيس رڳو اعلانن تائين محدود ٿي وئي آهي. اوگرا جولاءِ مهيني لاءِ ايل پي جي گيس جي قيمت ۾ 68 رپيا گهٽتائي ڪئي آهي ۽ نئون اگهہ 241 رپيا 43 پئسا في ڪلو مقرر ڪيو ويو آهي. پر ڪراچي ۽ حيدرآباد سميت ملڪ جي ڪنهن بہ شهر، ڳوٺ، وسندي يا ننڍڙي علائقي ۾ انهيءَ اگهہ تي ايل پي جي گيس دستياب ناهي. ان جي ابتڙ ايل پي جي گيس مافيا ۽ دڪاندار پنهنجي مرضيءَ موجب اگهہ مقرر ڪري رهيا آهن. دڪاندارن جو چوڻ آهي تہ جيڪڏهن پلانٽن تان ئي ڪين گيس 420 کان 450 رپيا في ڪلو ملي ٿي تہ پوءِ هو 241 رپين ۾ ڪيئن وڪرو ڪري سگهن ٿا؟ عوام سان ٿيندڙ هن ڪليل ڦرلٽ تي پيٽروليم واري وفاقي وزير سميت لاڳاپيل ڌرين پاران ڪوبہ نوٽيس ناهي ورتو ويو ۽ نہ ڪا ڪارروائي ڪئي آهي غريب ماڻهن جو چوڻ آهي تہ هاڻي اهو فيصلو ڪرڻ ڏکيو ٿي ويو آهي تہ گاڏي هلائجي يا گهروارن لاءِ ٻن ويلن جي مانيءَ جو بندوبست ڪجي. مالي حالتون ايتريون خراب ٿي ويون آهن جو گهر جا خرچ پورا ڪرڻ سندن وس کان ٻاهر ٿي ويو آهي.

محمد هاشم ملاح / حيدرآباد

چاچا الهہ ڏنو جانوري بہ موڪلائي ويو!

نور سنڌي

ڪيرو تعلقي ۾ جتي ناري جون حدون ختم ۽ اڇڙي ٿر جون حدون شروع ٿين ٿيون ان جي وچ واري علائقي ۾ واريءَ جي هڪ دڙي تي الله ڏنو جانوريءَ جي نالي سان آباد ڳوٺ جي سلڇاهہ مهمان نواز، همدرد، محبتي ۽ سگهڙ چاچو الهہ ڏنو جانوري بہ موڪلائي ويو ڪيرو تعلقي ۾ لوڻ ڪاڻ ۽ سرن واري کان بہ اڳ رستا مشهور ڳوٺ علم آباد وڃن ٿا وري علم آباد کان واريءَ جي دڙن جي لاهين چاهين سان گڏ هڪ ڪچو رستو مشهور ڳوٺ عباس سولنگي وڃي ٿو علم آباد ۽ عباس سولنگي ڳوٺ جي وچ تي ڳوٺ الله ڏنو جانوري آباد آهي جيڪو اڳ جانورين جو ڳوٺ سڏبو هو جيڪو بعد ۾ لاڏائو ڪري ويل الهہ ڏنو جانوريءَ جي نالي سان سڏجي ٿو الهہ ڏنو جو خاندان پير سائين پاڳارو جو مريد آهي الله ڏنو جانوري وڏن کان وٺي هاري مزدور رهيا آهن پاڻ پنهنجي خاندان سميت هاريو ڪندا آهن الله ڏنو جانوري بهترين سگهڙ، راڳائتو، مهمان نواز ۽ همدرد ماڻهو هو هن پنهنجي ڳوٺ پرسان علم آباد کان عباس سولنگي آباد ويندڙ ڪچي رستي تي پنهنجي حال سارو هڪ اوطاق ٺهرائي جاڪاڻ تہ پاڻ مهمان نواز شخصيت هو سندس اوطاق تي ويندڙ عام ماڻهن ۽ فقير فقرا کي بہ ايتري عزت ملندي هئي جيتري هڪ مهمان کي

ڪافي سالن کان ڳوٺ عباس سولنگي ۾ ٿيندڙ سگهڙن جي ڪچهرين ۾ سندس تڪتل تصويرون ۽ سگهڙ طور نالو فيس بوڪ تي نظر ايندو هو 2023ع ۾ جڏهن آئون سيارو شروع ٿيندي ڊسمبر ۾ پياري علي محمد سولنگي جي دعوت تي ڳوٺ عباس سولنگي ويو هئس، تہ علي محمد سولنگي مچ ڪچهري ۽ راڳ رهاڻ جي محفل ڪرائي ان ڪچهريءَ ۾ الهہ ڏنو جانوري سان منهنجي ملاقات ۽ ڪچهري ٿي پاڻ سگهڙن جي ڪچهري ۾ سينگار بيت، لطيف سرڪار جي شاعري ۾ مختلف سگهڙن جا بيت ٻڌايا ۽ ڳجهارتون واري پروگرام ۾ ڳجهارتون ڏنيون سگهڙ ڪچهري تہ رات جو تي وڳي ختم ٿي وئي پر پاڻ ٻئي ڏينهن اسان جي اٿڻ کان اڳ پنهنجي ڳوٺ مان عباس سولنگي پهچي ويو اسان کي پنهنجي جيپ ۾ ڪٽي اڄڙو ٿر گهمايائين وايسيءَ تي سندس اسرار تي سندس ڳوٺ ۾ اسان جي اعزاز ۾ ڏنل چانهہ پارٽيءَ ۾ شريڪ ٿياسين نالي ۾ تہ چانهہ پارٽي هئي پر سندس اوطاق تي پهتاسين تہ پاڻ ۽ سندس مٽ مائٽن اسان جي محبتن چاهتن خلوص سان آجيان ڪئي

پاڻ ڪچهرين جو ڪوڏيو، اڇڙي ٿر جي ڏينن، ماڳن مڪانن ۽ لوڪ ڏاهپ بابت وڏي ڄاڻ رکندڙ هو اصل وٿس ڄاڻ جا خزانا هئا. پاڻ اڇڙي ٿر توڙي ناري ۽ اڇڙي ٿر جي وچ واري علائقي جي مسئلن، ريتن رسمن ۽ هتان جي شخصيتن تي جيڪو ڳالهايو، آئون سندس ڄاڻ تي حيران ٿي وٿس پاڻ اڪثر مٽي تي پٽڪو ۽ ڪلهن ۾ اجرڪ پائيندو هو هو 80 سالن جي ڄمار ۾ اسان کان هميشہ لاءِ وڇڙي ويو آهي پر سندس صحت بهتر هئي ڪچهري ڪندي سنڌي ماڻهن پاران معو آگهاڙو ڪري هلڻ مهمان نوازي جهڙوڪ ختم ٿيڻ ماڻهن مان همدردي ۽ احساس ختم ٿيڻ تي تشويش جو اظهار ڪري رهيو هو پاڻ ڪچهريءَ ۾ جيڪين تہ ماضيءَ ۾ جيڪي ماڻهو معو آگهاڙو ڪري هلندا هئا، انهن کي مٽي اگهاڙو سڏيو ويندو هو معاشري ۾ اهڙن ماڻهن جي عزت نہ هوندي هئي سنڌ ۾ تعليم جي تباهيءَ تي ڪيس ڳڻتي هئي اڇڙي ٿر ۾ پاڻ سورهيہ بادشاهہ جو ٺلهو ڏيکاريو، جنهن کي لوڙهو آيل هو پاڻ اتي هليو تہ ادب ۽ احترام ۾ جتي لاهي ڇڏيائين پاڻ پير صاحب پاڳاري جي ٺلهي بابت آگاهہ ڪيائين تہ هتي پير سائين پاڳارو روحاني سفر تي آيو هو ۽ رات اچي ترسيو هو هن ٻڌايو تہ اڄ بہ هن علائقي جا ماڻهو هن ٺلهي جو احترام ڪن ٿا. الهہ ڏنو جانوري سندس ڳوٺ مان اسان کي پنهنجي جيپ ۾ ڪٽي ڪيرو چانٽي آيو پاڻ تہ صرف ڳوٺ عباس سولنگي يا هن علائقي جي ڳوٺن ۾ ٿيندڙ سگهڙن جي ڪچهرين ۾ ويندو هو پر سنڌ جي مختلف علائقن ۾ ٿيندڙ سگهڙن جي ڪچهرين ۾ بہ دعوت ملندي هئس تہ اتي پهچي ويندو هو سندس خواهش هئي تہ شاهہ لطيف جي ميلي ۾ ٿيندڙ سگهڙن جي ڪچهريءَ ۾ سينگار بڌايان پر اتي ٿيندڙ سگهڙن جي ڪچهري جو پنهنجو طريقيڪار آهي ان ڪري سليم سولنگيءَ کي ڪونہ چئي سگهيس پر هن ڀيري سوچيم تہ ڪيس ان پروگرام ۾ شريڪ ڪرايان پر موت ڪيس ايتري مهلت ڪونہ ڏني ساڻس ان ملاقات بعد اسان جي اڪثر فون تي ڪچهري ٿيندي هئي پاڻ اڪثر سندس ڳوٺ اچڻ جي دعوت ڏيندو هو ۽ چوندو هو تہ اچو تہ هاڻ اسان جي ڳوٺ ۾ سگهڙن جي ڪچهري ڪرايون ٿيڻ ڏينهن اڳ، يعني پهرين جولاءِ 2026ع تي هڪ دوست چاچو الهہ ڏنو جانوريءَ جي لاڏاڻي جي خبر ڏني پهرين تہ اعتبار نہ اچي سنڌس لاڏاڻي جو ٻڌي وڏو صدمو پهتو سندس لاڏاڻي تي ان علائقي ۾ ٿيندڙ سگهڙن جي ڪچهرين ۾ هڪ خال پيدا ٿي ويو چاچو الهہ ڏنو جانوري جهڙا محبتي محنتي مهمان نواز شخصيتون وري پيدا ڪونہ ٿينديون الهہ ڏنو جانوريءَ کي سندس ڳوٺ کان ويهہ ڪلو ميٽر پري درگاهہ غلام حيدر غازي جي مزار واري قبرستان ۾ ٽرتي ماهہ حوالي ڪيو ويو سندس لاڏائي تي ۽ سندس سوڳوار پٽن محمد آچر انصاف، پنهل مبارڪ يار محمد سميت سوڳوار خاندان سان ڏک ۽ تعزيت جو اظهار ڪريون ٿا.

اڄوڪو ڏينهن ---- 03 جولاءِ

مرزا قليچ بيگ

هن دنيا ۾ ڪي اهڙيون شخصيتون جنم وٺنديون آهن جيڪي پنهنجي خداداد صلاحيتن، قابليت ۽ محنت سبب هميشہ هميشہ لاءِ پنهنجو نالو تاريخ جي صفحن تي محفوظ ڪري ڇڏينديون آهن ۽ ڪين موت ڪڏهن بہ ماري نہ سگهندو آهي اهڙين ئي شخصيتن مان سنڌي ادب جو سرتاج مرزا قليچ بيگ بہ هڪ هو جنهن پنهنجي سموري ڄمار سنڌي ٻوليءَ ۽ ادب جي خدمت ۾ گذاري ڇڏي. اڄ سندس ورسيءَ جو ڏينهن آهي هن امله انسان ۽ برک اديب جو جنم آڪٽوبر 1953ع ۾ ٽنڊي ٺوڙهي حيدرآباد ۾ ٿيو ابتدائي تعليم آخوند شفيع محمد جي مڪتب مان حاصل ڪيائين 1872ع ۾ حيدرآباد مان مئٽرڪ جو امتحان پاس ڪري وڌيڪ تعليم حاصل ڪرڻ لاءِ ايلفنسٽن ڪاليج بمبئيءَ ۾ داخلا ورتائين حيدرآباد واپس اچڻ کانپوءِ جوڊيشنل امتحان پاس ڪري مختيارڪار مقرر ٿيو ۽ سنڌ جي مختلف شهرن ۾ پنهنجا فرائض سرانجام ڏنائين اڳتي هلي ترقي ڪري ڊپٽي ڪليڪٽر مقرر ٿيو ۽ انهيءَ عهدي تي 1909ع تائين فائز رهيو مرزا صاحب سنڌي، عربي، فارسي ترڪي ۽ انگريزي ٻولين جو وڏو ڄاڻو هو تمام اورچ ۽ محنتي ماڻهو هو هو هڪ گهڻ پاسائين شخصيت جو مالڪ هو ڪيس "سنڌي نثر جو ابو" چئجي تہ ڪو وڌاءُ نہ ٿيندو هو سنڌي ادب جي باني ڊراما نگارن، افسانا نگارن ۽ مضمون نگارن مان هو نثر سان گڏ شاعريءَ ۾ بہ پنهنجو مٽ پاڻ هو سندس لکيل ڪتابن جو تعداد 4 سئو 80 کان بہ وڌيڪ هو مرزا صاحب جي علمي قابليت ۽ لاڙوال ادبي خدمتن کي مڃتا ڏيندي سرڪار ڪيس "قيصر هند"، "خانبهادر" ۽ "شمس العلماءَ" جي خطابن سان نوازيو سنڌ جي هن عظيم انسان 3 جولاءِ 1929ع تي هن فاني دنيا مان ڪوچ ڪيو.

امين ارباب

اڄ مشهور صحافي ڪمپيئر ۽ نيوز ڪاسٽر امين ارباب پنهنجي سالگرهہ ملهائي رهيو آهي سندس جنم 3 جولاءِ 1965ع تي تعلقي ماتلي ضلعي بدين جي ڳوٺ علي محمد نهڙيءَ ۾ ٿيو هن سماجيات ۽ صوفي ازم جي شعبن ۾ ماسٽر آف آرٽس جون سندون حاصل ڪيون ان سان گڏ ايل ايل بي جي بہ سند حاصل ڪيائين هن مختلف شعبن ۾ نوڪريون ڪيون، جن ۾ سنڌ زرعي يونيورسٽي ٽنڊو جام ۾ ايڊهاڪ ليڪچرار، اسلام آباد سينيٽ ۾ ايڊيٽر آف ڊيبيٽ، لائيو اسٽاڪ ۽ فشريز کاتي ۾ او ايس ڊي، سوئي سدرن گئس ۾ ڊپٽي مئنيجر ۽ ٻيون نوڪريون شامل آهن امين ارباب ريڊيو پاڪستان حيدرآباد جو مشهور ڪمپيئر رهيو آهي حيدرآباد جي هڪ نجي ٽيليويزن چئنل تي نيوزڪاسٽر ۽ ڊاڪيومينٽريز جي ڊائريڪٽر طور پڻ ڪم ڪري چڪو آهي ادبي ۽ صحافتي دنيا ۾ بہ پنهنجي خاص سڃاڻپ رکي ٿو هو "روزاني عبرت حيدرآباد" جو نيوز ايڊيٽر ۽ سنڌي ٻوليءَ جي باختيار اداري جي بورڊ آف گورنرس جو ميمبر بہ رهي چڪو آهي سندس ڇپيل ڪتابن ۾ "ڌرتي منهنجي سرتي" (شاعري)، "ڪر ڪليو ئي رهيو" (ريڊيائي افسانا)، ٽڙيو پٽيو لاڙ تان سورج" (ڊاڪيومينٽريز) ۽ "آئون، آواز ۽ ريڊيو" شامل آهن ادبي دنيا جي هن روشن ستاري کي سندس جنم ڏينهن جون واڌايون پيش ڪجن ٿيون

ميان لال بخش پيارو

هن فقيرمنش انسان جو جنم 3 جولاءِ 1941ع تي شڪارپور ۾ ٿيو هن گريجوئيشن تائين تعليم شڪارپور مان حاصل ڪئي هن ابتدائي ملازمت جيڪب آباد جي بينڪن جي مختلف شاخن اندر ڪئي ان بعد فوج ۾ ڀرتي ٿيو پر ڪجهہ عرصي کان پوءِ فوج ڇڏي ڪورٽ ۾ ڪلارڪ مقرر ٿيو اڳتي هلي ترقي ڪري پهريائين هيڊ ڪلارڪ ۽ پوءِ سرشتيدار مقرر ٿيو سندس نوڪريءَ جو گهڻو حصو روهڙيءَ جي ڪورٽن ۾ ڪم ڪندي گذريو ذاتي زندگيءَ ۾ هڪ فقير منش انسان هو ڪيس راڳ ۽ موسيقيءَ سان ننڍي هوندي ئي دلچسپي هئي اسڪول پاران منعقد ٿيندڙ موسيقيءَ جي پروگرامن ۾ شوق سان حصو وٺندو هو صوفي ڪلام شوق سان ڳائيندو هو ۽ وڄائيندو هو بزرگن جي مزارن تي حاضري ڀريندو هو، خاص طور تي روهڙيءَ ۾ صوفي بزرگ قادر بخش بيدل جي درگاهہ جو وڏو معتقد هو ۽ اتي صوفي ڪلام ڳائيندو هو سندس آواز ۾ عجيب قسم جي ڪشش هوندي هئي ۽ ڪيترائي ماڻهو سندس راڳ ٻڌڻ لاءِ اچي ڪٺا ٿيندا هئا. هن 18 ڊسمبر 1981ع تي وفات ڪئي.

انب شيخ

سنڌ جي هن ڪافي گو شاعر 3 جولاءِ 1945ع تي ڳوٺ پنيري جي واڙ ۾ اکيون کوليون اصل نالو ٿي هو سندس والدين ان ئي ڳوٺ ڪاهي ضلعي شڪارپور ۾ وڃي آباد ٿيا. ان ڪري انب شيخ جي حياتيءَ جو گهڻو حصو انهيءَ ئي ڳوٺ ۾ گذريو غربت سبب ڪا خاص تعليم حاصل نہ ڪري سگهيو فقط ناظره قرآن شريف پڙهي سگهيو ڪچڙي جوانيءَ ۾ عشق جي چوٽ لڳس جنهن ڪيس شاعر بڻائي ڇڏيو هو پنهنجي دور جو هڪ سٺو ڪافي گو شاعر هو شاعريءَ ۾ استاد ميتهل فقير سندس استاد هو سندس ڪلام ۾ عشق درد ۽ فراق جا جذبا شامل آهن هن 5 جون 1980ع تي هيءَ جهان ڇڏيو.

شبير تاز چنا

اڄ مشهور اديب شبير تاز چنا جي ورسيءَ جو ڏينهن آهي هن تيلواري انسان جو جنم 20 جون 1936ع ۾ شڪارپور ۾ ٿيو پنهنجي شهر شڪارپور مان تعليم حاصل ڪري ڀيلي کاتي ۾ فاريسٽ آفيسر مقرر ٿيو اڳتي هلي پاڪستان ٽيليويزن ڪارپوريشن ۾ پروڊيوسر مقرر ٿيو ۽ انهيءَ ئي عهدي تان رٽائر ڪيائين هو هڪ بهترين افسانا نگار ناٽڪ نويس ۽ مضمون نگار هو سندس لکڻيون ان وقت جي ساک وارن رسالن ۽ اخبارن ۾ ڇپبيون هن جي مشهور

مختيار اڄز

ناٽڪن ۾ درياهہ خان (1965)، ستا سيج پلنگ (1967ع)، ڏلين ديپ جلايا (1973)، وڻي رات وهامي (1973)، درخواست (1973)، راز (1974) ۽ رمندا بادل (1974) شامل آهن هن 3 جولاءِ 2007ع تي هن فاني دنيا کي الوداع چيو.

ڊاڪٽر محمد لائق زرداري

اڄ مشهور محقق ۽ اديب ڊاڪٽر محمد لائق زرداريءَ جي ورسيءَ جو ڏينهن آهي هن تيلواري تحقيقدان جو جنم 23 آگسٽ 1943ع تي تعلقي موري ضلعي نوشهروفيروز جي ڳوٺ محمد موسيٰ زرداريءَ ۾ ٿيو مئٽرڪ ۽ انٽر جا امتحان موري مان پاس ڪيائين اڳتي هلي ايم اي ۽ پي ايچ ڊي جون سندون حاصل ڪيائين هن عملي زندگيءَ جي شروعات هڪ آرٽ ٽيچر طور ڪئي ان بعد تعليم کاتي ۾ ليڪچرار مقرر ٿيو پاڻ مهراڻ ڪاليج موري جو پرنسپال پڻ رهيو ان بعد يونيسڪو ڪميشن اسلام آباد ۾ ڊپٽي سيڪريٽري مقرر ٿيو عمر جي آخري حصي ۾ بلاول انسٽيٽيوٽ فار هسٽري اينڊ ريسرچ نواب شاهہ ۾ ڊائريڪٽر طور ڪم ڪيائين ڊاڪٽر زرداري سنڌي ادبي سنگت، سنڌ هسٽاريڪل سوسائٽي موري، سنڌ گريجوئيٽس ايسوسيئيشن ۽ ٻين تنظيمن جو ميمبر رهيو هن ڪيترائي ڪتاب پڻ لکيا، جن ۾ "سنڌ جي سياسي جدوجهد"، "تحريڪِ پاڪستان ۾ سنڌ جو حصو"، "واليءَ سنڌ ميان نور محمد ڪلهوڙو"، "غدار سنڌ"، "مجذوب حافظ علي زرداري"، "لنڊڪيءَ کان لنڊن تائين"، "تاريخ ضلعو نواب شاهہ" ۽ "History of Sindh" شامل آهن هن 3 جولاءِ 2017ع تي وفات ڪئي.

جان محمد جانباز جوکيو

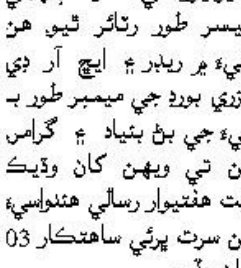
اڄ ڪوهستان جي مشهور شاعر ۽ تعليمي ماهر جان محمد جانباز جوکئي جي وفات جو ڏينهن آهي اسڪول رڪارڊ مطابق هن پلي ماڻهوءَ جو جنم 9 مارچ 1940ع تي ٺٽي ضلعي جي ريلوي اسٽيشن جنگشاهيءَ ويجهو ڳوٺ مالماڙيءَ ۾ ٿيو سندس والد جو نالو مير محمد جوکيو هو ابتدائي تعليم پنهنجي ڳوٺ مان حاصل ڪيائين ان بعد ٺٽي مان سنڌي فائنل جو امتحان پاس ڪري پرائمري اسڪول جو استاد مقرر ٿيو نوڪريءَ دوران پڙهائي جاري رکيائين. 1967ع ۾ اديب فاضل ۽ اديب عالم جو امتحان، 1974ع ۾ مئٽرڪ ۽ 1978ع ۾ انٽر جو امتحان پاس ڪيائين 31 ڊسمبر 1985ع تي وقت کان ٻهرين رٽائرمينٽ ورتائين نوڪريءَ دوران هن کي مشهور شاعرن محمد خان مجيدي ۽ قاسم پٿر جي صحبت ملي، جنهن هن کي شاعر بڻائي ڇڏيو. مخدوم طالب الموليٰ جي شخصيت ۽ شاعريءَ کان گهڻو متاثر هو ان ڪري شروع ۾ پاڻ کي عاشق المولي ۽ عاشق سروري سڏائيندو هو پر بعد ۾ "جانباز" تخلص سان شاعري ڪيائين. هن جي شاعريءَ ۾ غزل، نظم، حمد، نعتون، منقبتون، مناجاتون، وايون ۽ ڪافيون شامل آهن. سندس ڪتابن ۾ "ديوان جانباز"، "آچيندي لڄ مران" ۽ "ويا سي ويئجهار" شامل آهن. هو 3 جولاءِ 2003ع تي وڃي خالق حقيقيءَ سان مليو.

حڪيم غلام محمد عرشي

غلام محمد عرشي پنهنجي دور جو مشهور حڪيم ۽ ليکڪ هو سندس اصل نالو غلام محمد ولد ڏاتر ڏنو سومرو هو ۽ عرشي سندس تخلص هو هو 1904ع ڌاري تعلقي ڪنڊياري ضلعي نوشهروفيروز جي ڳوٺ ٽگر پراڻا ۾ ڄائو هن سنڌي فائنل جو امتحان پاس ڪيو ۽ ان کان پوءِ فارسيءَ ۽ اردوءَ جي تعليم خانگي طور حاصل ڪيائين. فارسي ٻوليءَ تي خاص عبور حاصل هئس. ان کان علاوه هن حڪمت جي تعليم پڻ حاصل ڪئي. هن ڳوٺ ۾ پنهنجو شفاخانو کوليو جتي مريضن جو علاج ڪندو هو. سندس طبي نسخا ۽ بادامن جو شربت سڄي سنڌ ۾ مشهور هئا. هو هڪ وڏو شاعر، ترجمي نگار ۽ نثر نويس هو. هن 17 ڪتاب لکيا، جن جا نالا نصير اعجاز جي ترتيب ڏنل ڪتاب "بهراور کان پريا - تاريخ جو سفر" ۾ ڏنل آهن. هن 3 جولاءِ 2003ع تي هن فاني جهان مان موڪلايو.

ڊاڪٽر مرليڌر جيتلي

اڄوڪو ڏينهن سنڌي ٻوليءَ جي مهان ليکڪ ڊاڪٽر مرليڌر ڪشنچند جيتلي جي ورسيءَ جو ڏينهن آهي سنڌي ٻوليءَ جي هن سدا ملوڪ ساهتڪار جو 1930ع ۾ حيدرآباد ۾ ٿيو. هن ابتدائي تعليم حيدرآباد جي نو وديالہ اسڪول (هاٿوڪي ماڊل اسڪول سنڌ يونيورسٽي اولڊ ڪئمپس) مان حاصل ڪئي ان بعد ساڌو نيول راءِ هيرانند اسڪول ۾ پڙهيو ورهاڱي کان پوءِ پهريائين جوڌپور ۽ پوءِ پوني ۾ وڃي رهائش اختيار ڪيائين هن بي اي (سنسڪرت ۽ هندي)، ايم اي (هندي سنسڪرت)، ايم اي (لغت) ۽ پي ايڇ ڊي جون سندون پوني يونيورسٽيءَ مان حاصل ڪيون. 1960ع کان 1964ع تائين هن ڊيڪن ڪاليج پوني ۾ ريسرچ فيلو طور ڪم ڪيو. 1964ع کان 1966ع تائين آر ڪي تلريجا ڪاليج الهاس نگر ۾ ليڪچرار طور ڪم ڪيائين. 1966ع ۾ دهلي يونيورسٽيءَ سان لاڳاپجي ويو جتان 1996ع ۾ پروفيسر طور رٽائر ٿيو. هن ساهتيہ اڪيڊمي نئين دهليءَ ۾ ريڊر ۽ ايڇ آر ڊي منسٽريءَ ۾ سنڌي ايڊوائيزري بورڊ جي ميمبر طور بہ ڪم ڪيو. هن سنڌي ٻوليءَ جي بڻ بنياد ۽ گرامر لوڪ ادب ۽ ٻين موضوعن تي ڍيهن کان وڌيڪ ڪتاب لکيا. هو ڪجهہ وقت هفتيوار رسالي هندواسيءَ جو سب ايڊيٽر پڻ رهيو. هن سرت پرڻي ساهتڪار 03 جولاءِ 2023ع تي هيءُ جهان ڇڏيو.

CLASSIFIED ADVERTISMENT

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب فيملي جج ڄامشورو
فيملي سوٽ نمبر 146 سال 2026

مسمات ريشمان پنهور ...پلينٽف .بخلاف. لياقت پنهور ولد محمد بخش پنهور رهندڙ خدا جي بستي نمبر 03 ڪوٽڙي ضلعو ڄامشورو 03199419720 ...ڊفينڊنٽس

.نالي مٿئين ڊفينڊنٽس ڏانهن:

جيئن ته مٿئين پلينٽف توهان جي خلاف مينٽيننس ۽ زير قلم S.17-A جي لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ڪجي ٿو ته 21-07-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

فيملي جج ڄامشورو

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب فيملي جج ڄامشورو
فيملي سوٽ نمبر 145 سال 2026

مسمات نسيم پنهور ...پلينٽف . بخلاف. شوڪت علي ولد محمد بخش پنهور حال رهندڙ ويئر هائوس انچارج رائيس مل جده ايٽ سعودي عرب معرفت ايمبيسي آف پاڪستان رهندڙ خدا جي بستي نمبر 03 ڪوٽڙي ضلعو ڄامشورو 03199419720 ...ڊفينڊنٽس

.نالي مٿئين ڊفينڊنٽس ڏانهن:

عام اطلاع

لاتعلقي جو اظهار

PAKISTAN AIRPORTS AUTHORITY
پاڪستان ايئرپورٽس اٿارٽي

ENGAGEMENT OF VISITING MEDICAL CONSULTANTS / DOCTORS

The Pakistan Airports Authority (PAA) invites applications from qualified and experienced medical professionals for engagement as Visiting Medical Consultants (Full-Time & Part-Time) and Flight Surgeon at various airports and operational locations across Pakistan, particularly in remote areas.

SCOPE OF SERVICES

Selected candidates will be responsible for provision of medical services, including but not limited to:

- **Operational Medical Services:** Provision of first aid to passengers and emergency medical response during aircraft-related incidents.
- **Regulatory Functions:** Conducting random alcohol testing and assisting in investigations related to aviation incidents/accidents at apron and Passenger Terminal Building (PTB).
- **Employee Medical Services:** Providing medical care to PAA employees as per applicable service regulations.

POSITIONS & ELIGIBILITY CRITERIA

A. FULL-TIME VISITING CONSULTANTS

Locations:
BNB Sukkur Airport, Nawabshah Airport, Gilgit Airport, Skardu Airport, Gwadar Airport, Muridke Aerodrome.

Eligibility Criteria:
- MBBS (minimum 2nd Division) from HEC recognized university
- Valid registration with PMDC
- Minimum 05 years' post-house job experience in reputable hospitals (preferably tertiary care/teaching institutions) in Emergency Care / Medicine / Cardiac Care
- Availability to serve at Medical Inspection (M.I.) Room on daily basis or as required

Working Hours:
08 hours per day, keeping in view the flight schedule of relevant Airport(s) and as required by Airport Manager.

B. PART-TIME VISITING CONSULTANTS

Locations:
Turbat Airport, Panjgur Airport, Rahim Yar Khan Airport, D.I. Khan Airport, Saidu Sharif Airport, Moenjodaro Airport, Zhob Airport, D.G. Khan Airport, Bahawalpur Airport, Chitral Airport, Dalbandin Airport.

Eligibility Criteria:
- MBBS (minimum 2nd Division) from HEC recognized university
- Valid PMDC registration
- Minimum 02 years' post-house job experience in relevant medical fields
- Availability as per flight schedules and operational requirements

Working Hours:
04 hours as per flight schedule of relevant Airports(s), as required by Airport Manager.

C. FLIGHT SURGEON

Locations:
Flight Inspection Unit (FIU), Headquarters PAA

Eligibility Criteria:
- MBBS (minimum 2nd Division) from HEC recognized university
- Valid PMDC registration
- Diploma or equivalent qualification in Aviation Medicine
- Minimum 05 years' experience as Flight Surgeon in a reputable organization/airline

Working Hours:
04 hours fortnightly, with on-call availability as required by flight Inspection Unit.

TERMS & CONDITIONS

- Engagement will be made as per terms approved by the competent authority.
- Remuneration up to Rs. 10,000/- per day, depending on location and experience.

APPLICATION PROCEDURE

- Interested candidates must apply online through the official website: www.paa.gov.pk within 15 days from the date of publication of this advertisement.
- Applicants are required to upload:
  - Updated CV with recent photograph
  - Copies of academic degrees/certificates (in PDF format)
  - Valid CNIC

IMPORTANT NOTES

- Only shortlisted Consultants will be contacted for further process.
- Incomplete or late applications shall not be entertained.
- PAA reserves the right to accept or reject any application without assigning any reason.
- All the interested candidates must read the Terms of Reference (TOR) available on the website, before applying for the post(s).

SR. ADDITIONAL DIRECTOR HR (TM)
Headquarters Pakistan Airports Authority,
Terminal-I, Jinnah International Airport, Karachi
TEL: 021-99072067-8
www.paa.gov.pk

PID (K) - 10/26

ڪپرو ۾ ناري پاران ڦاهو ڪائي آپگهات ڪرڻ وارو واقعو

لاش سميت لڳل ڊرٿو 18 ڪلاڪن ڪانپوءِ ڪيس داخل ٿيڻ بعد ختم

مقتولا جي ڀيڻ سرائي پيل جي فرياد تي زميندار فتح محمد درس ۽ ڪمدار تي ڪيس داخل ڪيو ويو

ڪپرو (ن ع) ڪپرو لڳ ڳوٺ ونهيون ڏوڙو جي رهواسي نوجوان ناري هيمي ڏال چندو ڀيل پاران گهر اندر ڦاهو ڪائڻ بعد ناري جي وارثن پاران ڪيس مبينا ڏمڪيون ملڻ سبب آپگهات ڪرڻ ۽ واقعي جو قلمر 302 تحت ڪيس داخل ڪرڻ لاءِ پيل برادري جو عورتن سميت ڪپرو ميرپورخاص روڊ تي هنيل ڌرڻو 18 ڪلاڪن بعد ناري جي ڀيڻ سرائي پيل جي فرياد تي زميندار فتح محمد درس ۽ ڪمدار قاسم راڄڙ خلاف ناري کي فون تي ڏمڪيون ڏيڻ جو ڪيس قلمر 316 . 34 پي پي سي تحت ڪيس داخل ڪرڻ ڪانپوءِ هنيل ڌرڻو ختم

بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 5

ڪنڊڪوٽ ۾ بجلي جي تار مان ڪرنٽ لڳڻ سبب 8 سالن جو ٽينگر فوت

ڪنڊڪوٽ (ع ا) ڪنڊڪوٽ ورڪشاپ پاڙي ۾ هيٺ ڪريل بجلي جي تار مان ڪرنٽ لڳڻ سبب 8 سالن جو ٽينگر محمد راشد بروهي سخت زخمي ٿي پيو جن کي فوري طور تي اسپتال ڪاهي اچي رهيا هئا ته رستي ۾ زخمن جي سور نه سهندي فوت ٿي ويو جڏهن ته ٽينگر جو مڙهه گهر پهچڻ تي ڪهرام مچي ويو اٺ کي بيهوشي جا دورا پئجي رهيا علائقي ۾ سوڳ وارو

بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 5

ڪنڊڪوٽ: فوتي ٻار جو لاش اسپتال ۾ پيل آهي

شهدادپور مان مبينا اغوا ٿيل ناري گوري بيان بعد وارثن حوالي

گهروارن کان ڪاوڙجي نڪري وئي هئيس ماءُ پيءُ جي وڃڻ چاهيان ٿي: گوري

عدالت سڳوري آرٽيڪل 164 جي بيان بعد ناري کي وارثن حوالي ڪري ڇڏيو

شهدادپور (ن ع) شهدادپور پوليس پاران گذريل ڏينهن مبينا طور اغوا بعد ڪوٽڙي مان بازياب ڪرايل ناري گوري ڪماري کي شهدادپور جي عدالت ۾ پيش ڪيو ويو علي پاهي پوليس جي سخت سڪيورٽي ۾ ناري کي سنئير سول جج ٽو جهانگير جمالي جي عدالت ۾ پيش ڪيو جتي هن 164 جو قلمبند ڪرائيندي موقف اختيار ڪيو ته آئون گهروارن کان ڪاوڙجي نڪري وئي هئيس هاڻ آئون واپس پنهنجي ماءُ پيءُ جي وڃڻ چاهيان ٿي سون کي ڪنهن به اغوا ناهي ڪيو ته ٿي ورغلايو آهي عدالت سڳوري آرٽيڪل 164 جي بيان بعد ناري کي

بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 5

پيش ڪيو ايس ايڇ او شهدادپور ذوالفقار

ڏڙي ۾ پوليس اهلڪار جي گهر مان چوري جي ڪوشش، چور سوگهو

ڏڙو (ن ع) ڏڙي جي ڪالوڙا پاڙي ۾ رات جو دير سان پوليس اهلڪار مختيار ميمڻ جي گهر ۾ چور داخل ٿي موبائل فون چارجر ۽ ٻيو سامان چوري ڪري رهيو هو ته گهر ڌڻي سجاڳ ٿي پيا ۽ هڪ مبينا چور کي سوگهو ڪري مارڪيٽ ڪرڻ بعد پوليس حوالي ڪري ڇڏيو سوگهو ڪيل مبينا چور جي سڃاڻپ ڳوٺ سجو ڪنگاڻي واسي عطاري ڪنگاڻي طور

بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 5

ڏڙو: زخمي نوجوان علاج لاءِ اسپتال ۾ داخل آهي

خيرپور پرسان ڪٽر مشين ۾ ٽينگري جو هٿ ڪپجي ويو اسپتال منتقل

ڳوٺ سانول ميتلو ۾ زخمي ٿيل 12 ورهين جي اسماء کي اسپتال منتقل ڪيو ويو

خيرپور (د ا) خيرپور پرسان ڳوٺ سانول ميتلو ۾ گاهه ڪٽر ڪرڻ سبب 12 سالا ٽينگر اسما ولد نياز حسين ميتلو جو هٿ اچي ڪپجي ويو آهي جنهن کي گنڀير حالت ۾ سول اسپتال خيرپور منتقل ڪيو ويو آهي جتي ٽينگري جو علاج جاري آهي

چونڊڪو ۾ برسات متاثرن جو قسطن جي ادائيگي ۾ ڪٽوتي خلاف احتجاج

متاثرن گل حسن پنهور، محمد خان شر، علي حسن شيخ ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاج ڪيو

برسات متاثرن کي بنا ڪنهن رنڊڪ جي امدادي قسطون فراهم ڪيون وڃن: متاثر

چونڊڪو (ن ع) تعلقي ٺاري مير واهه جي چونڊڪو شهر ۾ سنڌ بئنڪ برانچ ٻاهران گل حسن پنهور محمد خان شر علي حسن شيخ، رضوان ملاح، جاويد شنباڻي ۽ ٻين ...

بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 5

سکر: عوامي تحريڪ پاران احتجاج ڪيو پيو وڃي

گمبٽ لڳ ٽرالر جي ٽڪر ۾ موٽرسائيڪل سوار پاءِ پيڻ سميت ٽي ڄڻا زخمي

قلندري هوٽل سامهون حادثي ۾ زخمي عابدي فياض ۽ ريما ٻڙدي کي اسپتال آندو ويو

گمبٽ: حادثي ۾ زخمي ٿيل اسپتال ۾ داخل آهن

هالا پرسان ڀٽائي جي پارڪو ۾ راڳائي فقير غلام حيدر نظاماڻي جي ورسي ملهائي وئي

هالا (ت ا) هالا پرسان حضرت شاهه عبداللطيف ڀٽائي جي پارڪو ۾ راڳائي فقير غلام حيدر نظاماڻي جي 24هين ورسي نهايت عقيدت ۽ احترام سان ملهائي وئي ورسي تقريب جي شروعات لطيفي راڳ سان ڪئي وئي جڏهن ته صوفي

بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 5

خيرپور ويجهو سفيد واهه کي ڪٽو، ڪيترائي علائقا پاڻي هيٺ

سيٺارجا ۾ جي يو آءِ پاران صحابه ڪرامؓ جي شان ۾ گستاخي خلاف احتجاج

ميهڙ: سٽي ڪائونسلر عبدالستار چنه جي پاءُ جي لاڏاڻي تي جنازي نماز ادا، شهري جي شرڪت

بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 5

ڳڙهي ياسين ويجهو ڌر مزاحمت تي هٿياربندن جي فائرنگ ۽ واري زخمي، لاڙڪاڻو اسپتال منتقل

بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 5

جاموشورو ۾ سال کان اغوا ڪيل ناري بازياب نه ٿي، قتل ٿيڻ جو شڪ ظاهر

بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 5

گمبٽ پرسان جوابدار مبينا ڪاروهڻ الزام هيٺ گهرواري کي گوليون هڻي قتل ڪري ڇڏيو

ڳوٺ حافظ سڄڻ مهيسر ۾ جوابدار سراج مهيسر گهرواري صابره کي گوليون هڻي قتل ڪيو

اطلاع تي پوليس پهچي لاش تحويل ۾ وٺي اسپتال مان ضروري ڪاروائي بعد وارثن حوالي ڪري جاچ شروع ڪئي

گمبٽ (رپورٽ: مريد حسين ڪانوري) گمبٽ پرسان جوابدار مبينا ڪاروهڻ الزام هيٺ پنهنجي گهرواري کي گوليون هڻي قتل ڪري ڇڏيو لاش اسپتال منتقل گهر ۾ ڪهرام. تفصيل موجب :گمبٽ پرسان

بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 5

ايل بي او ڊي ڊورو پراڻ بحالي منصوبي ۾ سستي ۽ بي ضابطگين خلاف آبادگارن جو احتجاج

مون سون برسات کان ڪم مڪمل نه ڪيا ويا ته زمينون، انساني آباديون ۽ بنيادي ڍانچو خطري آهي: مظاهرين

منصوبي تي اربين رپيا خرچ ٿيڻ باوجود زميني حقيقتون ان جي ابتڙ آهن تعميراتي ڪم انتهائي سست رفتاري سان هلي رهيو آهي

ميرپورخاص، سانگهڙ، عمرڪوٽ ۽ ٻين ضلعن جو سمورو نيڪال وارو نظام متاثر ٿيڻ جو خدشو آهي، جائز مطالبن تي عمل ڪرايو وڃي

پنگريو (ن ع) ايشيا جي سڀ کان وڏي سيم نيڪال واري منصوبي ليفٽ بئنڪ آئوٽ فال ڊرين (ايل بي او ڊي) جي ڊورو پراڻ بحالي منصوبي تي هلندڙ تعميراتي ڪم ۾ غير معمولي سستي، مبينا بي ضابطگين ڪرپشن ناقص رٿابندي ۽ پاڻي جي نيڪال ۾ پيدا ٿيل رڪاوٽن

بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوالهيار: ميونسپل ڪميٽي جو بجيٽ اجلاس چيئرمين ثمر حسين شاهه جي صدارت ۾ ٿي رهيو آهي

سکر لڳ جمالو ڊرين ۽ ڪار ۾ ٽڪر سبب هڪ پائر ٽائر تي فوت، ٻه ڄڻا مرٽينگ

ٽنڊوالهيار ميونسپل ڪميٽي جو 89 ڪروڙ کان وڌيڪ بجيٽ منظور

چيئرمين سيد ثمر حسن شاهه رضوي جي صدارت هيٺ اجلاس ٿي گذريو

بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 5

سنڌ يونيورسٽي جي فنانس ڪميٽي پاران 9.45 ارب رپين جي سرپلس بجيٽ منظور

بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 5

پنگريو: ڪوڏاڻا مطالبن جي مڃتا لاءِ احتجاج ڪيو رهيا آهن

ٽنڊو پارسي سميت ضلع خانپور ۽ ڏيرن جو اڳواڻن احتجاج

بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 5

بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 5

ڪڪڙ ۽ پرياسي نشي آور منشيات جي سرعام وڪرو جاري، شهرين جو احتجاج

بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 5

پنگريو ۾ عورت جو پائيرڻ ۾ پانيٽين سان گڏجي پاڻش خلاف احتجاجي مظاهرو

بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 5

ڏڙو: آئيس جو شڪار نوجوان اسپتال ۾ داخل آهي

حيدرآباد: سول سوسائٽي پاران غلام نبي مگسي جي قاتلن جي گرفتاري لاءِ ڪيل مظاهرو

سکر مان ٽينگر ڪاري گهران ڪاري جي ڊي ڊي آءِ پاران اعلي عملدارن کان گهر ۽ مدد جي اپيل

بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 5

ڪوٽ غلام محمد ۽ شاهه ڪڙ جي ٻه نوجوانن دوران ٻڏي فوت، گولا بعد لاش هٿ

بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 5

محرابپور جي صحافي قاضي امتياز عالم جو پٽ لاڏاڻو ڪري ويو

بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 5

ڪنڊڪوٽ: ايس يو پي پاران احتجاج ڪيو پيو وڃي

غوثپور لڳ بدامني ۽ ڌر واقعي مختلف سياسي سماجي تنظيمن جو احتجاج، روڊ بلاڪ

بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 5

هالا حضرت غوث الحق مخدوم سرور نوح جو عرس عقيدت ۽ روحاني جوش سان شروع

هالا ميونسپل ڪميٽي جو سال 2026-27 لاءِ ٽيڪس فري بجيٽ منظور

بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 5

بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 5

سنڌو دريا سميت سنڌ جي سمورن وسيلن جي ڌاڙي سنڌي آهن: نياز ڪالاڻي

بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 5

قاضي احمد ويجهو ٽرالر جو موٽرسائيڪل کي ٽڪر، نوجوان فوت

حيدرآباد: پي ٽي آءِ ريحان حنيف جو ميڊيا سان ڳالهائي رهيو آهي

سکر ۾ عوامي تحريڪ پاران سنڌ مخالف منصوبن خلاف احتجاجي ريلي

بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 5

ماتلي: جسقم بشير قريشي جي سربراهه نياز ڪالاڻي ميڊيا سان ڳالهائي رهيو آهي

اسلام ڪوٽ ۾ نشو سونگهائي ڪرڻ واري واقعي خلاف ڳوٺاڻن جو احتجاج

بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 5

اسلام ڪوٽ: ڳوٺاڻا نشو ڪري فريئيڊن خلاف احتجاج ڪري رهيا آهن

بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 5

ڊپٽي ڊسٽرڪٽ اٽارني جي سيٽ تي اميدوار مشرف ميمڻ ڪامياب قرار

بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 5

بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 5

بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 5

گڏو، سکر ۽ ڪوٽڙي بئراجن مان نڪرندڙ ڪينالن کي گهربل مقدار ڪان پاڻي جي گهٽ فراهمي

بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 5

سکر سيپڪو پاران بجلي چوري خلاف ڪريڪ ڊائون، 150 کان وڌيڪ ڪنڊا ڪاٽا

بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 5

بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 5

گهوٽڪي ۾ هٿيارٻندن جي گهر تي چڙهائي، سونو زيور، لکين رپيا روڪ ۽ قيمتي سامان ڦرو

بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 5

سکر سيپڪو پاران بجلي چوري خلاف ڪريڪ ڊائون، 150 کان وڌيڪ ڪنڊا ڪاٽا

بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 5

پيارو اسٽيشن ۽ سنڌ فوڊ اٿارٽي جي هوٽلن، ڪرياڻا اسٽورن ۽ مٺائي جي دڪانن جو دورو

بقايا نمبر 39 ڏسو صفحو 5

پيارو ڳوٺ: فوڊ ڪميشن جو عملدار کير چڪاس ڪري رهيو آهي

پشاور: الخدمت فائونڊيشن پاران ڪرايل اجتماعي شادين ۾ گهوٽ ۽ ڪنوارون ويٺل آهن

هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي، عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ ڪاٽو حيدرآباد مان جاري ڪئي.